

Inventarislijst Wob-verzoek Excessief lenen

Doc. nr.	Datum	Titel doc.	Beoordeling	Weigeringsgrond
1	31-8-2018	Ramingsmemo box 2 rekening courant	Deels Openbaar	10.2.e
2	18-9-2019	Box 2 - uitstel van belastingheffing	Deels Openbaar	10.2.d;buiten verzoek
3	12-3-2018	Verslag gesprek VNO NCW	Niet Openbaar	10.2.e;10.2.g;11.1
4	4-6-2018	Rekening-courantmaatregel box 2	Deels Openbaar	10.2.e;10.2.g;11.1;buiten verzoek
5	5-7-2018	Beslispuntennotitie fictief regulier voordeel schuldverhoudingen ab-houder	Deels Openbaar	10.2.e;10.2.g;11.1
6	18-12-2018	beslispunten bovenmatig lenen bij de eigen vennootschap	Deels Openbaar	10.2.e;11.1
7	20-2-2019	Beslispuntennotitie internetconsultatie RC-maatregel	Deels Openbaar	10.2.e;11.1
8	16-1-2018	Notitie Belastingdienst Utrecht uitvoeringsproblemen bij aanpak lenen	Deels Openbaar	10.2.d;10.2.e;10.2.g;11.1; art 67 Awr

Ramingsmemo variant box 2

Directie Algemene Fiscale
Politiek
Inlichtingen

Datum
augustus 2018

Auteur

10.2.e

memo

Box 2 beperken Rekening Courant

1. Beschrijving van de maatregel

- Een dga die naast zijn gebruikelijk loon middelen aan zijn BV wenst te onttrekken, kan (binnen de marges van de gebruikelijkloonregeling) zijn loon verhogen of een winstuitkering doen. Over loon en dividend is de dga echter belasting verschuldigd. Anders dan een IB-ondernemer, kan een dga die belasting vermijden door te lenen van zijn BV.
- Het lenen van geld door de dga van zijn eigen BV speelt in de praktijk in heel veel gevallen en het gaat daarbij om (soms zeer) grote bedragen. Het betreft in 2015 in totaal circa 225.000 gevallen met een leenbedrag van ruim € 51 mrd. **Circa € 20 miljard betreft het excès van leningen boven de 500.000 in 2015** (al verminderd met € 500.000 per lening). Tabel 1.1 geeft een samenvatting:

Tabel 1.1: verdeling totale schuld aan de eigen BV in 2015, op basis van de aandeelhoudersspecificatie VPB

Klasse schuld dga	Aantallen	Totale schuld 2015 (mln euro)	Excès (mln)
1 t/m 1000	10.376	4	-
1001 t/m 5000	15.176	43	-
5001 t/m 25.000	46.936	666	-
25.001 t/m 100.000	61.294	3.464	-
100.001 t/m 250.000	43.097	6.973	-
250.001 t/m 500.000	24.272	8.558	-
500.001 t/m 1.000.000	14.077	9.770	2.732
1.000.001 t/m 5.000.000	8.887	16.197	11.754
> 5.000.000	525	5.819	5.556
Totalen > 0	224.640	51.493	20.042

- De maatregel zorgt ervoor dat alle leningen boven de € 500.000 direct worden aangemerkt als inkomen uit aanmerkelijk belang. Dit leidt tot veel verschuivingen in de kas en potentieel tot een hogere AB-grondslag.
- Wel is er drie jaar om het leningniveau naar beneden te brengen. Hiervoor zal de DGA naar verwachting zijn of haar bezittingen aanwenden en salderen met de schulden.
- Voor eigenwoningsschulden zal het overgangsrecht 30 jaar bedragen.
- De grens van € 500.000 wordt niet geïndexeerd. In het oneindige zal uiteindelijk elke RC-lening worden aangemerkt als inkomen uit aanmerkelijk belang.

2. Kern van de raming

Nog los van gedragseffecten zou de maatregel tot gevolg hebben dat na afloop van de overgangstermijn van drie jaar (dus in 2022) het bedrag aan RC-schuld, voor zover dit meer bedraagt dan € 500.000 dan wel de eigenwoningschuld indien hoger, als inkomen uit aanmerkelijk belang wordt belast. De grens van € 500.000 wordt niet geïndexeerd, dus tot in het oneindige is de grens nul, en worden uiteindelijk alle leningen aangemerkt als inkomen uit aanmerkelijk belang (van belang voor NCW-methode).

Mede gelet op de stapsgewijze verhoging van het box-2-tarief naar 26,25% in 2020 en 26,9% in 2021 vallen twee eerste orde gedragseffecten te verwachten die bij de raming zullen moeten worden betrokken, namelijk (1) dga's zullen privé-bezittingen vanuit box 3 aanwenden om hun RC-schuld af te lossen en (2) dga's zullen voorafgaande aan de inwerkingtreding van de maatregel, RC-schuld omzetten in dividend teneinde nog gebruik te kunnen maken van het huidige box-2-tarief van 25%. Rekening houdend met deze gedragseffecten wordt in de raming uitgegaan van de volgende budgettaire effecten:

- Een eenmalige kasopbrengst in box 2 in 2019 als gevolg van het omzetten van RC-schuld in dividend. 80% anticipeert hier op, 20% krijgt een belastingheffing in 2024. 100% anticipatie zien we in de praktijk immers niet voorkomen (zie o.a. Kahneman en Tversky, 1984; 1986).
- Een tijdelijk hogere kasopbrengst in box 2 gedurende een periode van 20 jaar als gevolg van een versnelling van het uitdelingsgedrag, omdat verondersteld kan worden dat een deel van het bedrag dat als gevolg van de maatregel voortaan niet meer geleend kan worden van de BV versneld als dividend zal worden uitgekeerd. Men wil immers een deel kunnen blijven consumeren.
- Een structureel hogere grondslag in box 2 als gevolg van het voorkomen van belastingafstel bij gevallen waarbij als gevolg van de mogelijkheid om te lenen van de BV sprake is van "overconsumptie" (waardoor de schuld uiteindelijk niet of niet geheel kan worden afgelost).

Wegens het uiteenlopende karakter van de diverse in aanmerking te nemen budgettaire effecten, zijn de gevolgen daarvan met behulp van een netto-contante-waardebenadering omgerekend naar een constante jaarlijkse opbrengst van afgerond € 50 miljoen, ingaande 2019.

3. Toelichting bij de raming

3.1 Structurele opbrengst als gevolg van beperking dga's die overconsumeren

- Het inperken van leningen boven de € 500.000 zorgt ervoor dat het percentage aan belastingafstel als gevolg van de leningen van dga's aan de eigen bv wordt beperkt. Immers; men kan niet meer 'overconsumeren' zonder belasting te betalen over de lening, waarna bij faillissement er geen inbare vorderingen meer zijn. De maatregel voorkomt dat dit in de toekomst nog zal gebeuren voor dga's met een lening boven de € 500.000.
- De omvang van de structurele belastingafstel is geraamd door op basis van aangiftegegevens IB en Vpb te bezien in welke mate dga's in staat zijn om gegeven de omvang van hun privé-bezittingen en de in de BV aanwezige winstreserves in staat zijn om met de uitstaande rc-schuld gemoeide box-2-claim te voldoen.
 - De opbrengst als gevolg van structurele hogere ab-opbrengsten die zonder de maatregel niet zouden worden geëffectueerd, is geraamd aan de hand van de volgende vergelijking per belastingplichtige, al dan niet tezamen met de partner, met een lening boven de € 500.000: $90\% \text{ van de box 3-bezittingen} + (\text{waarde eigen woningen} - (\text{schuld eigen woning} * 50\%)) + 0,75 * \text{eigenvermogen onderneming} - \text{schuld aan bv} = \text{betalingscapaciteit}$

Toelichting vergelijking:

- In de eerste plaats is uitgegaan dat vrijwel de volledige box 3-bezittingen, namelijk 90%, worden aangewend om de belastingclaim te betalen. Het is niet 100%, omdat

- verondersteld wordt dat een klein deel (10%) van de box 3-bezittingen niet vrij inzetbaar zijn, omdat deze gefinancierd zijn met leningen van andere partijen dan bij de eigen BV.
- De waarde van de eigen woning - waar bij faillissement beslag op kan worden gelegd - wordt meegenomen als betalingscapaciteit om de belasting te betalen. De schuld op de eigen woning wordt voor de helft afgetrokken van de eigenwoningschuld; aangezien is aangenomen dat circa 50% van de schuld van de eigen woning wordt gefinancierd bij een hypotheekverstrekker en circa 50% bij de eigen bv.
 - Let op!** Het eigen vermogen moet maal 75%, aangezien men eerst inkomstenbelasting in box 2 zal moeten betalen om het vermogen te kunnen aanwenden om de belasting te betalen over de lening. Dit klinkt wellicht dubbel, maar aangezien de BV anders failliet zou zijn, zal de maximale betalingscapaciteit moeten worden aangewend. De 25% aan de rechterkant van de vergelijking slaat op de rc-schulden die we bij het bepalen van het eigen vermogen in mindering hebben gebracht (zie sql code in bijlage) om geen dubbeltelling te veroorzaken. Belasting over het eigen vermogen loopt uiteindelijk structureel rond in de box 2-grondslag, maar de belasting op de rc-leningen blijken volgens de Belastingdienst bij faillissement de facto oninbaar.
 - Aan de andere kant van de vergelijking staat eenvoudigweg de structurele belastingclaim van de schulden die nog niet zijn geëffectueerd.
 - De vergelijking is vervolgens conform in SQL geprogrammeerd (zie bijlage). Dit is gedaan op een bestand met gegevens IB en Vpb dat is samengesteld door de Belastingdienst voor alle dga's met een schuld aan de eigen BV in **2014** (211.591 in totaal). Hieraan zijn onder meer variabelen als bezittingen box 3, het eigen vermogen van de BV en de bezittingen/schulden van dga's in de eigen woning aan toegevoegd door de Belastingdienst. De uitkomsten zijn vervolgens via MIMOSI-reeksen opgehoogd naar waarde jaar van invoering.

Struc opbrengst:

In de bijlage is het effect bekeken voor de relevante jaren:

- 2019 (jaar van invoering), grens € 500.000
- 2022 (jaar dat overgangsrecht exclusief eigenwoningschuld voorbij is), reële grens is € 430.000
- 2049 (jaar dat overgangsrecht volledig voorbij is), reële grens is € 200.000
- oneindig is de grens - die niet wordt geïndexeerd -, reële grens is uiteindelijk nul (wat afgerond ongeveer wordt bereikt in het jaar 2137).

Hieruit blijkt dat de opbrengst in het oneindige - indien alle RC-leningen worden aangemerkt als ab-grondslag-, circa 5% (10.000 DGA's) overconsumeren. De verhouding is overigens redelijk constant voor de andere jaren; zo worden in de vergelijking in 2024 bijna 1000 van de circa 25.000 DGA's aangemerkt als insolvent.

De maximale structurele belastingclaim die op deze groep kan worden geïnd is € **476 miljoen**. De aangiftegegevens van 2014 opgehoogd naar waarde jaar van invoering (2019= maal 1,22 op basis van de MIMOSI-reeks)= is € **580 mln**.

Tabel 3.1: Ophoging waarde BBP o.b.v. cijfers CPB (MIMOSI, stand CEP 2018)

Jaar	Waarde BBP (CPB)
2015	1,03
2016	1,06
2017	1,11
2018	1,16
2019	1,22

Life cycle schulden van DGA's

Op basis van de aangiftegegevens kunnen we schatten dat deze data van de schulden van DGA's een voorraad is die is opgebouwd in een periode van circa **20 jaar**. De gemiddelde schuldgroei in de afgelopen jaren is immers ruim 2,5 miljard, en de schuld in 2015 bedraagt in totaal 51 miljard. Na éénmalige betaling over de lening, is de belastingclaim voldaan, en hoeft het cohort in de jaren erna niet nóg eens te betalen over de RC-leningen.

- De structurele jaarlijkse opbrengst tot in het oneindige – er is dan geen grens meer van 500K- is dan **580/20 = 29 mln per jaar**
- In 2024 (het jaar waarin de rc-leningen exclusief eigenwoningschulden worden aangemerkt als inkomen uit aanmerkelijk belang) bedraagt de reële grens nog circa € 430.000. De opbrengst is dan op basis van de SQL code in totaal 197 miljoen, opgehoogd naar waarde bbp 239 miljoen en gedeeld door 20 uiteindelijk **12 miljoen per jaar**. De reeks van 12 miljoen tot oneindig 29 miljoen is vervolgens lineair geïnterpoleerd tot de situatie van 2049; het jaar waarin het overgangsrecht volledig voorbij is.
- De situatie van 2049 (opbrengst via dezelfde methode **17 miljoen euro**) tot structureel (29 miljoen euro opbrengst in het jaar 2137) is tevens lineair geïnterpoleerd.

Gebruik discontovoet

De jaarlijkse reeks aan opbrengsten zijn verdisconteerd met een discontopercentage van 3%, conform het rapport van de werkgroep discontovoet 2015.¹

Belangrijke aanname over ontwikkeling schuld eigen woning

- Naast de hogere belastingclaim die kan worden geëffectueerd voor de groep waarbij de belastingclaim groter is dan de betalingscapaciteit, kan men veronderstellen dat de ruim 6 miljard aan eigenwoningschulden van de groep waarbij de betalingscapaciteit groter is dan de belastingclaim nog een kaseffect zal generen voor 2025-2049. Dit zou dan komen bovenop de structurele opbrengst minus de eigenwoningschuld, als gevolg van minder belastingafstel, ook al vanaf 2024.
- Sinds 2013 moeten hypotheekleningen echter volledig op annuïtaire basis worden afgelost om in aanmerking te komen voor hypotheekrenteaftrek. Vanaf 2043 is iedereen over. Aangezien het overgangsrecht voor de RC-maatregel loopt tot 2049 en DGA's zeer waarschijnlijk hypotheekrenteaftrek willen behouden over deze eigenwoningschulden, is aangenomen dat de hypotheekschuld waarop overgangsrecht rust, volledig is afgelost in 2049.

3.2 overige opmerkingen bij structurele raming

Geen budgettair effect geraamd op doorschuifregelingen

- Aangenomen wordt dat de door de BV aan de dga uitgeleende middelen voor de BV kwalificeren als **beleggingsvermogen**. Om deze reden wordt verondersteld dat de RC-maatregel niet interfereert met de doorschuifregelingen aanmerkelijk belang, omdat deze regelingen in beginsel alleen van toepassing zijn voor zover sprake is van **ondernemingsvermogen**.

Geen budgettair effect als gevolg van PEB-maatregel in 2018

- De optie om Pensioen in Eigen Beheer (PEB) eerder af te kopen, zoals in 2017 met 3 miljard op grote schaal is gedaan, is aangenomen geen effect te hebben op de dataset van de Belastingdienst. Immers, **het is neutraal voor de vermogenspositie van de bv**, omdat tegenover het opgebouwde pensioenvermogen de verplichting staat om dat pensioen uit te keren.

¹ Rijksoverheid 2015, zie <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2015D43793>.

4. Kasreeks

- Voor het bepalen van de kasreeks is uitgegaan van de volgende vormgeving:
 - Jaar van invoering 2019.
 - Jaar van aankondiging: eind 2018 -> anticipatie in 2019.
 - Nieuwe situatie voor de groep DGA's in 2019-2039, langdurig extra kasopbrengst.
 - Overgangsrecht tot en met 2023, in 2024 worden alle RC-leningen exclusief leningen van de eigen bv aan de eigen woning aangemerkt als inkomen uit aanmerkelijk belang in box 2.
 - Schulden van de bv aan de eigen woning hebben overgangsrecht tot 2049.

Effect tot en met 2023, inclusief anticipatie op aankondiging maatregel

- Het box 2-tarief wordt als gevolg van het regeerakkoord (of a.g.v. de variant in dit memo, zij het iets lager) stapsgewijs verhoogd, te beginnen in 2020.
- DGA's laten zich fiscaal adviseren of besteden de administratie uit aan externe partijen.
- DGA's vernemen eind 2018 dat leningen boven de € 500.000, exclusief de eigenwoningschulden worden aangemerkt als inkomen uit aanmerkelijk belang in box 2.
- Ook in 2019 blijft het AB-tarief nog 25%, dus dat is het jaar waarin ze vervolgens – na eventueel overleg met hun adviseurs – gaan acteren op de maatregel.
- De DGA's met betalingscapaciteit (het overgrote deel) zien de belastingclaim komen in 2024, en keren liever dividend uit dat wordt verrekend tegen het 25%-tarief in 2019 dan tegen het hogere AB-tarief vanaf 2021.
- Aangenomen is dat vrijwel iedere DGA deze rationele afweging maakt. Alhoewel het te verwachten valt dat DGA's rationelere handelen dan een doorsnee IB-werknemer, is ex post vrijwel nooit een rationaliteit van 100% waargenomen (zie o.a. Kahneman en Tversky, 1984; 1986). Vandaar dat is gekozen voor een **behoedzame factor van 80%**.
- Het exces aan leningen boven de 500K (leningen al verminderd met € 500.000 per lening) bedroeg in 2015 in totaal ruim 20 miljard.
- Van deze 20 miljard aan leningen aan de eigen bv, was circa 6 miljard een lening voor de eigen woning. Wat nog resteert, is een bedrag van 14 miljard.
- Hiertegenover heeft de DGA bezittingen. Aangenomen is dat de DGA zijn of haar box 3 vermogen voor 50% zal aanwenden om daarmee de schuld aan de eigen bv 'weg te strepen' (die aftrekbaar zijn in box 3).
- Daarnaast heeft de DGA ook nog vermogen in de eigen BV. Voor de vermogende groep is ervan uitgegaan dat dit vermogen niet direct wordt aangesproken (d.w.z. het eigen vermogen van de BV wordt door deze groep niet geheel leeggetrokken), aangezien de belastingclaim door deze groep kan worden betaald.
- De box 3 bezittingen van deze groep bedragen in totaal 10 mrd. 50% hiervan is 5 mrd.
- In waarde 2019 is de input dan als volgt (maal 1,22): 24 mrd aan exces RC-schulden, 7,5 mrd aan eigenwoningschulden en 5 mrd aan box 3 vermogen wat zal worden aangewend.
- Circa 12 mrd zal dus eerder worden uitgekeerd. Dit bedrag zal een evenredige derving kennen in de toekomst, want er is alleen sprake van het naar voren halen van belastingheffing.

Interactie met tijdelijke hogere grondslag ingeboekt in het regeerakkoord als gevolg van de tariefsverhoging

- ➔ **Let op!:** in het regeerakkoord is ingeboekt dat tijdelijk in 2018 en 2019 circa in totaal 8 miljard (70% van de structurele grondslag van circa € 11 miljard in 2020) aan extra AB-grondslag zal worden opgehaald als anticipatie-effect op de tariefsverhoging.

- Deze groep is niet identiek; er zijn ruim 20.000 DGA's met een lening aan de eigen BV groter dan € 500.000, terwijl er in 2007-2014 gemiddeld ongeveer 75.000 DGA's een winst dan wel verlies uitkeerde/verrekende in box 2.
- Er is nog geen inzage in deze overlap vanuit de aangiftegegevens, aangezien ex-ante niet bekend is welke DGA's in welke mate zullen anticiperen op de tariefverhoging. Het is wel de verwachting dat dit een behoorlijk deel zal zijn (70% hogere AB-grondslag is immers al een zeer fors gedragseffect). Uiteindelijk is geschat dat de tijdelijke hogere uitkering als gevolg van de RC-maatregel *in combinatie met het anticipatie-effect op de tariefsverhoging een 50% lagere opbrengst zal hebben dan de zojuist berekende grondslag in 2019 als gevolg van een dubbeltelling.*
- Het uiteindelijke geraamde kaseffect in prijzen en volume 2020 zal dan neerkomen op 12 mrd mrd * 50%-interactie * tarief 25% * anticipatie-effect (80%) = **1,2 miljard.**
- In 2019 is er dus het anticipatie-effect op de aankondiging eind 2018, in 2020-2023 is er geen additionele opbrengst omdat het AB-tarief dan hoger zal zijn en de DGA's dan al hebben gereageerd op de maatregel.

Effect van de overige 20% in 2024

- De overige 20% die niet anticipeert zal in 2024 belasting betalen tegen een tarief van 28,5%. Dit betreft een opbrengst van 6 mrd * 20% * 28,5% = 339 miljoen *in waarde 2019*
- Dit bedrag kent een evenredige kasderving in de daaropvolgende jaren.

Nieuwe situatie voor de groep DGA's in 2019-2039, langdurige extra kasopbrengst

- In waarde 2019 is de excès schuld in 2019 circa 24 mrd.
- Op jaarbasis is dit circa 1,2 miljard euro.
- Deze 1,2 miljard zal voor een x percentage blijven in de BV en een y percentage worden uitgekeerd om het consumptiepatroon (enigszins) op peil te houden.
- Het gedragseffect is erg onzeker. **Wij nemen aan dat circa een kwart van deze 1 miljard jaarlijks zal worden uitgekeerd, om te consumeren.** Denk dan bijvoorbeeld aan een jacht, een mooie vakantiewoning (in het buitenland), een extra auto, etc. Maakt het AB-tarief van 25% gaat het dan om in totaal 76 mln additioneel aan jaarlijkse kasopbrengsten die naar voren worden gehaald..
- Deze 76 miljoen zal vervolgens ook weer een jaarlijkse derving kennen in de 20 jaar erna; er is immers alleen sprake van het naar voren halen van de belastingheffing.
- Vanwege het feit dat geld in de toekomst minder waard is dan in het heden, kan met de eerder aangehaalde discontovoet via de Netto Contante Waarde (NCW) de jaarlijkse opbrengst worden bepaald.
- Gegeven de diagonaalmatrix (zie excelbestand), vat tabel 3.1 de uiteindelijke uitkomsten samen:

Netto-contant maken verschillende effecten

Uiteindelijk hebben we drie componenten:

- 1) Kaseffect van eerder uitkeren tegen het lager tarief (80%) + 20% die uitkeert tegen het hogere tarief
- 2) Kasversnelling van de nieuwe groep DGA's die wil blijven consumeren.
- 3) Voorkomen belastingafstel van dga's met te weinig betalingscapaciteit.

Tabel 4.1 vat de uitkomst samen.

Tabel 4.1: Opbrengst RC-maatregel, netto contant

(Bedragen in mln euro)	2019 (jaar van invoering)	2020	2021	2022	2023	2049	Struc (2019)
---------------------------	---------------------------------	------	------	------	------	------	--------------

Totale kasbasis van effect 1-3	1.266	13	9	5	1	17	29
Netto contant totale kasbasis*	1.266	12	8	5	0	7	1
Platte NCW-reeks	45	45	45	45	45	45	45

* met een 'staart' van 30 miljoen voor de kasstromen tot in het oneindige na 2137 via de formule kasstroom/discontovoet

Afronding

- Vanwege de zeer grote onzekerheid bij deze raming is uiteindelijk besloten om deze raming **op een jaarlijks opbrengst van € 0,05 miljard af te ronden.**
- De uiteindelijke lastenrelevante reeks.

(bedragen in mln euro)	2010	2020	2021	2022	2049 (struc)
Aanmerken RC-ingen als inkomen uit aanmerkelijk belang	50	50	50	50	50

5. Informatiebronnen

- Kahneman, D. & Tversky, A. (1984). Choices, values, and frames. *American psychologist*, 39(4), 341.
- Tversky, A. & Kahneman, D. (1986). Rational choice and the framing of decisions. *Journal of business*, S251-S278.
- Belastingdienstgegevens aandeelhoudersspecificatie VPB van DGA's. Geanalyseerd met Teradata SQL, Excel.

2018 06 05
uiteindelijke raming rc

Contactpersonen/AFEP/DGbel

Personen Analyse: 10.2.e
 Afstemming met AFEP: 10.2.e
 Afstemming met AFP-Beleid: 10.2.e
 Afstemming met DB-AV: 10.2.e
 Afstemming met DGbel: 10.2.e

Bijlage: SQL-codes server Belastingdienst

1) Schatting strucopbrengst waarbij betalingscapaciteit < belastingclaim, grens in 2019:

```
REPLACE VIEW aa_test AS
LOCKING ROW FOR ACCESS
SEL a.*,Cast(Greatest(Coalesce(BOX3_OPTELSOM_ALLE_BZTN_FHH*0.9,0) +
Greatest((Coalesce(BOX1_WAARDE_EIGENWON_BJR_FHH,0) -
Coalesce(BOX1_SCHULD_EW_EJR_FHH/2,0)),0)
+ 0.75 * Greatest((Coalesce(TOT_EIGEN_VERM_ONDERN_EUR_2014,0)-
Coalesce(SCHULD_ADHDR_AAN_LICHAAM_2014,0)),0)) AS DECIMAL(18)) AS
betalingscap,
Cast(Greatest((SCHULD_ADHDR_AAN_LICHAAM_2014-500000)/4,0) AS
DECIMAL(18))AS belclaim,
Cast(belclaim - betalingscap AS DECIMAL(18))AS verschil
FROM DL_CKC_OM_WRK.rg_0_3_strip a;

SEL Count(betalingscap) AS aantal_betalingscap,Sum(betalingscap) AS
bedrag_betalingscap,
Count(belclaim) AS aantal_belclaim,Sum(belclaim) AS bedrag_belclaim,
Count(verschil) AS aantal_verschil,Sum(verschil) AS bedrag_verschil
FROM aa_test
WHERE verschil > 0 AND SCHULD_ADHDR_AAN_LICHAAM_2014 > 500000
```

aantal_betalingscap	bedrag_verschil
821	180.839.461

2) Grens 430K in 2022 (jaar naar overgangsrecht):

```
REPLACE VIEW aa_test AS
LOCKING ROW FOR ACCESS
SEL a.*,Cast(Greatest(Coalesce(BOX3_OPTELSOM_ALLE_BZTN_FHH*0.9,0) +
Greatest((Coalesce(BOX1_WAARDE_EIGENWON_BJR_FHH,0) -
Coalesce(BOX1_SCHULD_EW_EJR_FHH/2,0)),0)
+ 0.75 * Greatest((Coalesce(TOT_EIGEN_VERM_ONDERN_EUR_2014,0)-
Coalesce(SCHULD_ADHDR_AAN_LICHAAM_2014,0)),0)) AS DECIMAL(18)) AS
betalingscap,
Cast(Greatest((SCHULD_ADHDR_AAN_LICHAAM_2014-430000)/4,0) AS
DECIMAL(18))AS belclaim,
Cast(belclaim - betalingscap AS DECIMAL(18))AS verschil
FROM DL_CKC_OM_WRK.rg_0_3_strip a;

SEL Count(betalingscap) AS aantal_betalingscap,Sum(betalingscap) AS
bedrag_betalingscap,
Count(belclaim) AS aantal_belclaim,Sum(belclaim) AS bedrag_belclaim,
Count(verschil) AS aantal_verschil,Sum(verschil) AS bedrag_verschil
FROM aa_test
WHERE verschil > 0 AND SCHULD_ADHDR_AAN_LICHAAM_2014 > 430000
```

aantal_betalingscap	bedrag_verschil
957	196.461.612

3) Grens 206K in 2049 (einde overgangsrecht)

```
REPLACE VIEW aa_test AS
LOCKING ROW FOR ACCESS
SEL a.*,Cast(Greatest(Coalesce(BOX3_OPTELSOM_ALLE_BZTN_FHH*0.9,0) +
Greatest((Coalesce(BOX1_WAARDE_EIGENWON_BJR_FHH,0) -
Coalesce(BOX1_SCHULD_EW_EJR_FHH/2,0)),0)
+ 0.75 * Greatest((Coalesce(TOT_EIGEN_VERM_ONDERN_EUR_2014,0)-
Coalesce(SCHULD_ADHDR_AAN_LICHAAM_2014,0)),0)) AS DECIMAL(18)) AS
betalingscap,
Cast(Greatest((SCHULD_ADHDR_AAN_LICHAAM_2014-206000)/4,0) AS
DECIMAL(18))AS belclaim,
Cast(belclaim - betalingscap AS DECIMAL(18))AS verschil
FROM DL_CKC_OM_WRK.rg_0_3_strip a;

SEL Count(betalingscap) AS aantal_betalingscap,Sum(betalingscap) AS
bedrag_betalingscap,
Count(belclaim) AS aantal_belclaim,Sum(belclaim) AS bedrag_belclaim,
Count(verschil) AS aantal_verschil,Sum(verschil) AS bedrag_verschil
FROM aa_test
WHERE verschil > 0 AND SCHULD_ADHDR_AAN_LICHAAM_2014 > 206000

aantal_betalingscap  bedrag_verschil
1.930      271.995.282
```

4) Grens in oneindig is nul

```
REPLACE VIEW aa_test AS
LOCKING ROW FOR ACCESS
SEL a.*,Cast(Greatest(Coalesce(BOX3_OPTELSOM_ALLE_BZTN_FHH*0.9,0) +
Greatest((Coalesce(BOX1_WAARDE_EIGENWON_BJR_FHH,0) -
Coalesce(BOX1_SCHULD_EW_EJR_FHH/2,0)),0)
+ 0.75 * Greatest((Coalesce(TOT_EIGEN_VERM_ONDERN_EUR_2014,0)-
Coalesce(SCHULD_ADHDR_AAN_LICHAAM_2014,0)),0)) AS DECIMAL(18)) AS
betalingscap,
Cast(Greatest((SCHULD_ADHDR_AAN_LICHAAM_2014)/4,0) AS DECIMAL(18))AS
belclaim,
Cast(belclaim - betalingscap AS DECIMAL(18))AS verschil
FROM DL_CKC_OM_WRK.rg_0_3_strip a;

SEL Count(betalingscap) AS aantal_betalingscap,Sum(betalingscap) AS
bedrag_betalingscap,
Count(belclaim) AS aantal_belclaim,Sum(belclaim) AS bedrag_belclaim,
Count(verschil) AS aantal_verschil,Sum(verschil) AS bedrag_verschil
FROM aa_test
WHERE verschil > 0 AND SCHULD_ADHDR_AAN_LICHAAM_2014 > 0
```

```
aantal_betalingscap  bedrag_verschil
9.774      476.346.171
```

Voorkomen van belastinguitstel en –afstel door aanmerkelijkbelanghouders

Een aanmerkelijkbelanghouder (ab-houder) kan belastingheffing (langdurig) uitstellen. Een bv draagt vennootschapsbelasting af over de winsten, maar pas bij uitkering daarvan wordt in box 2 belasting geheven bij de ab-houder. Zolang de winst in de onderneming blijft, hoeft dus geen inkomstenbelasting te worden betaald. Mede om deze reden – en niet om bedrijfseconomische redenen – wordt het uitkeren van dividend door dga's veelal langdurig uitgesteld.

Dat blijkt onder meer uit onderzoek van de Commissie Van Dijkhuizen. Het aangiftebedrag in box 2 in 2010 was 60% van de winst van de beschouwde vennootschap. Als de winsten van deelnemingen ook worden meegenomen daalt het uitdelingspercentage tot 25%. De Commissie Van Dijkhuizen heeft in haar rapport voorgesteld om maatregelen te nemen om dit uitstel tegen te gaan.

Het uitstel van belastingheffing kan tevens leiden tot afstel. Dit is bijvoorbeeld het geval bij faillissement.

De volgende twee maatregelen zullen naar onze verwachting het uitstel van belastingheffing door dga's verminderen:

1. het maximaliseren van de schuldpositie bij de eigen vennootschap tot € 500.000; en

buiten verzoek

Deze maatregelen kunnen zowel los als samen worden doorgevoerd.

1. Maximaliseren van de schuldpositie bij de eigen vennootschap

Beschrijving maatregel

Indien een ab-houder bij zijn vennootschap een schuldpositie heeft van meer dan € 500.000 wordt het meerdere als inkomen uit aanmerkelijk belang (box 2 van de inkomstenbelasting) in aanmerking genomen.

Op schulden tot en met € 500.000 blijft de huidige wet- en regelgeving van toepassing.

De maatregel ziet op alle leningen die een ab-houder heeft bij zijn vennootschap, ongeacht de voorwaarden. Door de maatregel ook toe te passen op leningen bij de bv van met de ab-houder verbonden personen¹ kan voorkomen worden dat de maatregel makkelijk te omzeilen is.

Voor bestaande schulden kan worden voorzien in overgangsrecht van vijf jaar. Dat houdt in dat bestaande schulden boven € 500.000 pas over vijf jaar onder deze maatregel vallen. Bestaande eigenwoningschulden² kunnen worden geëerbiedigd voor maximaal 30 jaar. Hierdoor heeft de ab-houder na inwerkingtreding 5 jaar de tijd om de schuld af te bouwen tot het hoogste van de volgende twee bedragen:

- € 500.000; of
- De huidige eigenwoningschuld bij de eigen vennootschap.

Toelichting

- Een ab-houder wordt belast in box 2 van de inkomstenbelasting over:
 - de vervreemdingswinst bij verkoop van de aandelen; en
 - de reguliere voordelen (dividenduitkeringen).
- Zolang de vennootschap geen dividend uitkeert en de aandelen in de vennootschap niet worden verkocht is een ab-houder dus geen belastingheffing in box 2 verschuldigd.³
- Als een ab-houder in privé (en zonder belastingheffing op dat moment) over de winstreserves van zijn vennootschap wil beschikken, kan hij een bedrag lenen van zijn vennootschap. Om die reden krijgt lenen vaak de voorkeur boven het uitkeren van dividend.
- Dit kan in de vorm van een geldlening of als doorlopend krediet (rekening-courant). Hierdoor kan de ab-houder – net zoals na een dividenduitkering – de gelden in privé gebruiken, bijvoorbeeld ter financiering van zijn eigen woning, voor privébeleggingen of voor consumptieve bestedingen.

Voorbeeld: Een ab-houder heeft in de vennootschap € 1.000.000 aan winstreserves. Als hij jaarlijks in privé over € 100.000 wil beschikken kan hij jaarlijks € 133.330 aan dividend uitkeren (na belastingheffing (25%) resteert er € 100.000). Hij kan ook jaarlijks € 100.000 lenen van de vennootschap. In dat geval is nog geen belastingheffing verschuldigd, maar kan hij de gelden al wel "vrij" besteden.

- Voor de lening geldt een terugbetalingsverplichting en er moet een zakelijke rente vergoed worden. Deze zakelijke rente is belast op het niveau van de vennootschap. Voor de inkomstenbelasting is van belang waarvoor de lening is aangewend. In het geval dat de lening dient ter financiering van de eigen woning van de ab-houder is de rente aftrekbaar in box 1. Als dat niet het geval is, vermindert deze schuld de rendementsgrondslag van box 3.
- Als in de praktijk de lening is besteed aan consumptieve doeleinden of bij overmatig lenen blijkt het in sommige gevallen lastig om de lening terug te betalen. In dat geval kan uitstel leiden tot afstel.

•

10.2.d

1 Partner of een van de bloed- of aanverwanten in de rechte lijn van de belastingplichtige of zijn partner.

2 Volgens de definitie die gehanteerd wordt voor het eigenwoningregime in box 1.

3 Op het niveau van de vennootschap worden de winsten wel belast met vennootschapsbelasting. Daarnaast zal een ab-houder die werkzaamheden verricht voor zijn eigen vennootschap jaarlijks een gebruikelijk loon (belast in box 1) in aanmerking moeten nemen.

10.2.d

- Lenen bij de eigen vennootschap komt in de praktijk vaak voor. In totaal hadden in 2015 een kleine 200.000 ab-houders voor € 42 miljard schuld bij de eigen vennootschap. Daarvan zag € 25,5 miljard op 20.000 ab-houders met een schuld van meer dan € 500.000.
- Ook varianten met andere (lagere) drempelbedragen zijn denkbaar en in de uitvoering te realiseren.

Budgettaire effecten

- De maatregel leidt met genoemd overgangsrecht in de eerste vijf jaar na inwerkingtreding tot een budgettaire opbrengst van € 490 mln (2019-2023). De structurele opbrengst (2039) is lastig te ramen maar vermoedelijk beperkt.
- Hierbij wordt verondersteld dat gedurende de overgangstermijn bestaande schulden boven de drempel van € 500.000 dan wel de huidige eigenwoningschuld bij de eigen vennootschap naar schatting voor de helft worden teruggebracht door middel van het uitkeren van dividend. Dit betreft naar voren gehaalde belastingheffing. Voor de andere helft wordt aangenomen dat schulden worden afgelost met box-3-vermogen van de ab-houder.
- Verder zal – bovenop het hierboven geraamde effect dat voortkomt uit de overgangstermijn – belastingheffing naar voren worden gehaald gedurende de levensduur van een onderneming. Voor zover dat afstel voorkomt is sprake van een lastig raambare en beperkte structurele opbrengst. Van afstel kan bijvoorbeeld sprake zijn als de toekomstige box 2-heffing anders niet gerealiseerd zou worden door een voortijdig faillissement.
- Ook het voorkomen van boxarbitrage kent een geringe structurele opbrengst. De raming hiervan is echter zeer onzeker.

Kosten (in mln. '+' is saldoverbeterend, cijfers onder voorbehoud)

Omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023	Struc.	Struc in
Maximaliseren van de schuldpositie bij de eigen vennootschap	490	490	490	490	490	Beperkt	2039

Uitvoerbaarheid en invoeringsdata

- 10.2.d
- Naar verwachting zullen direct na invoering en na zes jaar (na afloop overgangsrecht) de uitvoeringslasten incidenteel toenemen. Dat moet nog nader worden uitgewerkt.
- Hierbij dient rekening gehouden te worden met het feit dat het voor een ab-houder niet mogelijk is om de lening geheel of gedeeltelijk af te lossen, omdat er in privé geen middelen aanwezig zijn. Ingeval de verschuldigde belasting niet of niet volledig kan worden voldaan, dan leidt dat tot een toename van werk in de invordering.
- Voor de inrichting van de systemen en het toezicht is van belang om de eerder in aanmerking genomen dividenden en aflossingen van de lening(en) bij te houden. Daarbij zijn verschillende uitwerkingen mogelijk.
- De maatregel is bij opnemings in het Belastingplan 2018 uitvoerbaar per 1 januari 2019.

Beschouwing

- Doordat deze maatregel de meest gebruikte en eenvoudigste methode van uitstel (dan wel afstel) van belastingheffing bij ab-houders tegengaat, is de verwachting dat deze effectief en efficiënt zal zijn.
- Bijkomstig voordeel van de maatregel is dat bepaalde vormen van boxarbitrage niet langer mogelijk zijn. Nu kan het aantrekkelijk zijn om geld te lenen van de eigen vennootschap en dit

te beleggen in box 3. Doordat de beleggingen wegvallen tegen de schuld in box 3 is geen inkomstenbelasting verschuldigd. Alleen een zakelijke rente, die waarschijnlijk lager is dan het in box 3 behaalde werkelijke rendement, wordt belast op het niveau van de vennootschap.

- In het overgangsrecht is een uitzondering voor de eigen woning opgenomen. Deze is ingegeven om te voorkomen dat ab-houders met een eigenwoningschuld bij de eigen bv in de problemen komen in verband met de herfinanciering van de eigenwoningschuld.

Opties

- In plaats van € 500.000 kan er ook voor een lager of hoger bedrag worden gekozen.
- Er is in eerste instantie voor € 500.000 gekozen omdat hierdoor een relatief klein aantal ab-houders (10% van alle ab-houders) de schuldpositie zullen moeten afbouwen. Dit heeft tot gevolg dat de incidentele uitvoeringslasten (na afloop van het overgangsrecht) waarschijnlijk beperkt zullen zijn.
- Deze 10% van de ab-houders is wel goed voor 60% van de totale schuldpositie.

Tabel 1: schuld van dga bij eigen bv volgens aandeelhoudersspecificatie Vpb 2011-2015 (bedragen x € mln)

klasse schuld dga	2011		2012		2013		2014		2015	
	aantal	bedrag	aantal	bedrag	aantal	bedrag	aantal	bedrag	aantal	bedrag
1 - 1000	6.481	3	7.163	3	8.404	3	8.881	3	8.915	3
1000 - 5000	13.198	37	13.528	38	14.168	40	14.427	40	13.889	38
5000 - 17.500	33.710	383	34.240	390	33.294	377	31.439	352	29.161	327
17.500 - 100.000	77.128	3.634	78.350	3.728	77.814	3.749	71.501	3.481	66.829	3.292
100.000 - 250.000	37.578	6.009	39.722	6.364	41.823	6.707	39.246	6.298	38.161	6.125
250.000 - 500.000	19.911	6.986	21.399	7.492	23.027	8.086	21.917	7.697	21.035	7.384
500.000 - 1.000.000	11.280	7.790	12.411	8.576	13.426	9.286	12.579	8.693	12.013	8.303
1.000.000 - 5.000.000	7.007	12.683	7.658	13.883	8.401	15.270	7.924	14.362	7.305	13.169
> 5.000.000	454	4.832	456	4.533	499	4.969	465	4.688	389	4.200
Totaal	206.747	42.358	215.027	45.006	220.861	48.485	208.389	45.615	197.397	42.840

* Voor de jaren 2014 en 2015 zijn nog niet alle aangiftes verwerkt in bovenstaande tabel.

buiten verzoek

buiten verzoek

⁴ CPB Achtergronddocument. *Beschrijvende statistiek DGA's*. Leon Bettendorf. Arjan Lejour. Maarten van 't Riet. 9 april 2015.

verslag

Gesprek VNO-NCW

Vergaderdatum

27 februari 2018

1. Aanleiding gesprek

10.2.g

2. Aanwezigen gesprek

- Bij het gesprek waren er vanuit VNO-NCW aanwezig:

10.2.e

- Vanuit MinFin waren aanwezig:

- Jan IJzerman (Directeur DB)

- 10.2.e (DB/AV)

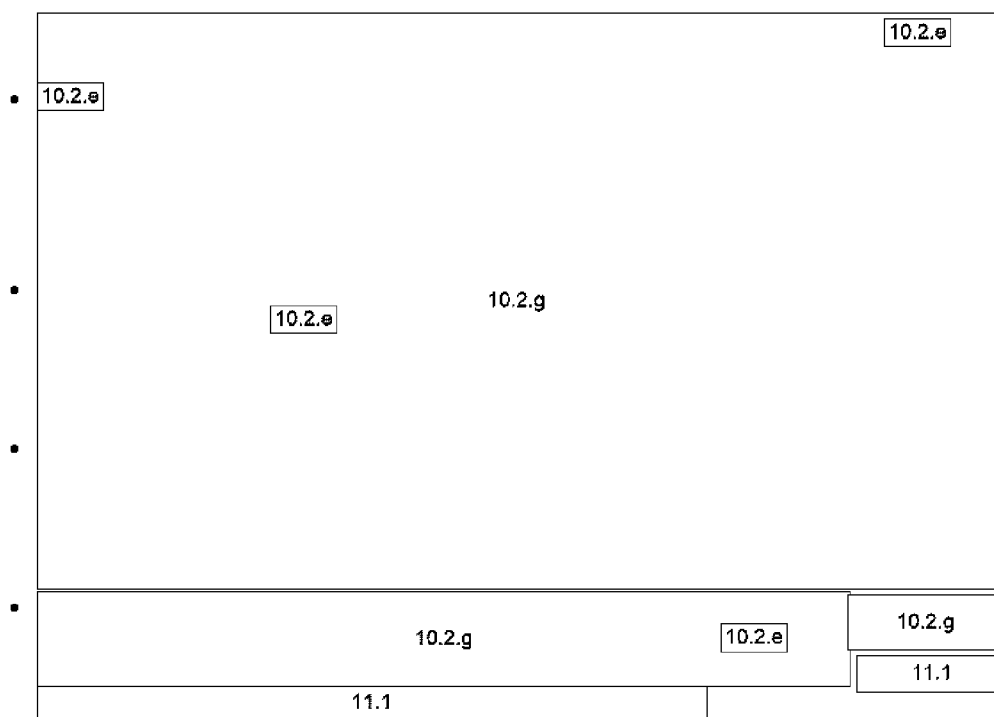
- 10.2.e 10.2.g (AFP/Analyse)

3. Inhoud gesprek

- Na een korte kennismaking verliep het gesprek via drie hoofdlijnen: de inkomenspositie van DGA's als gevolg van het regeerakkoord, mogelijke alternatieve maatregelen voor DGA's en tot slot de agenda van VNO-NCW aangaande (voorgenomen) fiscale maatregelen.

1) Inkomenspositie DGA's a.g.v. RA

10.2.g

2) Mogelijke varianten voor maatregelen in het RA (voor DGA's)

- Jan gaf aan dat wij verschillende varianten hebben onderzocht met als uitgangspunt de budgettaire opbrengst en het behouden van een globaal evenwicht.
- 10.2.e gaf aan dat DGA's veelvuldig lenen bij hun BV (ook wel bekend als rekening-courantkredieten), met onder meer als doel extra consumptie en belastinguitstel. Daarbij gaf ze aan dat er jaarlijks gemiddeld circa 45 miljard wordt geleend door DGA's bij hun eigen BV. 10.2.g
- 10.2.g
- Verder is aangestipt dat de Belastingdienst (hoge) schulden aan de eigen vennootschap kan bestrijden indien de schuld onzakelijk is, bijvoorbeeld doordat de DGA de lening niet wil of kan aflossen, maar dat het aanpakken van de rekening-courantproblematiek voor de Belastingdienst complex en arbeidsintensief is.
- 10.2.e vertelde verder dat een deel van deze leningen uiteindelijk ook leiden tot belastingafstel: de DGA blijkt dan onvoldoende terugbetalingscapaciteit te hebben ten opzichte van de belastingclaim op de (geconsumeerde) lening.
- Jan en 10.2.e gaven aan dat de Belastingdienst gegevens heeft aangeleverd over belastingafstel als gevolg van de rekening-courantproblematiek.
- Vervolgens is uitgelegd dat de structurele opbrengst van het aanmerken van leningen boven de € 500.000 als inkomen in box 2, 107 miljoen zou bedragen. 10.2.g
- Tot slot vertelde 10.2.e dat er gedacht wordt aan overgangsrecht van 5 jaar, zodat DGA's tijd hebben om te anticiperen op deze maatregel. Voor de leningen die zijn aangewend voor de eigen woning zou het overgangsrecht 30 jaar kunnen bedragen.
- 10.2.g

	10.2.g	
•		
•		
•		
	10.2.g	10.2.g

3) Gedachten VNO-NCW t.a.v fiscale maatregelen

- Hierna vroeg Jan aan VNO-NCW wat hen op dit moment bezig houdt.

•		
•		
•		
	10.2.g	
		Jan zei hierop
	dat de raming nog gaande is, maar dat de reparatie van de fiscale eenheid naar verwachting niet leidt tot een structurele opbrengst.	
		10.2.g
	10.2.g	
•		
•		
•		
	10.2.g	
•		
	10.2.g	

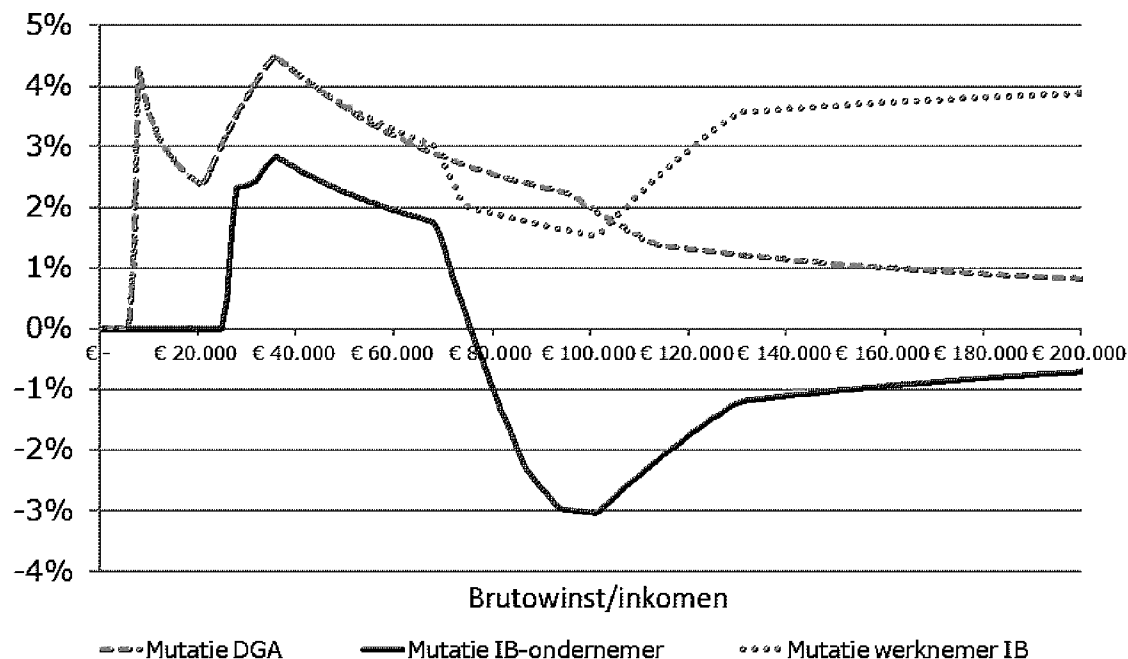
Bijlage: informatie die is verstrekt aan VNO-NCW

Belastingdruk DGA's a.g.v. regeerakkoord Rutte III

- Figuur 1 laat het effect zien van de maatregelen in het regeerakkoord op de gemiddelde belastingdruk (situatie 2023). Daaruit blijkt duidelijk dat DGA's ten opzichte van IB-ondernemers gunstig af zijn als gevolg van het regeerakkoord. Dit komt door de forse lastenverlichtingen in box 1. Daar profiteren werknemers in loondienst van (groene stippellijn), maar ook DGA's als gevolg van de gebruikelijkloonregeling (blauw gestreepte lijn). IB-ondernemers (rode lijn) met een winst tot € 68.500 profiteren ook van de lastenverlichtingen in box 1. IB-ondernemers boven de € 68.500 ondervinden echter een nadeel als gevolg van het beperken van de ondernemersaftrekposten tot aan het basistarief.
- Daarbovenop profiteren DGA's van het verlaagde VPB-tarief. Het hogere box 2-tarief heeft per saldo een kleiner effect. Ten opzichte van de IB-werknemer heeft de DGA met een uitgekeerde winst (per persoon!) tot circa € 110.000 een vergelijkbaar voordeel door de maatregelen in het regeerakkoord.
- Bijna 96% van de IB-ondernemers heeft een brutowinst tot € 100.000. Hoewel dit vanwege de keuzevrijheid van DGA's om hun winsten uit te keren zeer moeilijk is in te schatten, keerden bijvoorbeeld in 2010 circa 84% van de DGA's een winst uit tot een bedrag van € 100.000.¹

Figuur 1: Verandering belastingdruk voor DGA's, IB-ondernemer als gevolg van regeerakkoord

Voordeel te betalen belasting 2023 na RA t.o.v. 2023 voor RA

¹ De jaren 2013 en 2014 zijn vanwege de anticipatie-effecten op het tijdelijke verlaagde box 2- tarief niet goed bruikbaar. Vandaar dat is aangesloten bij het eindrapport van de Commissie van Dijkhuizen (2013).

1006/6-16⁰⁰

TER BESPREKING 6 JUNI OM 16.00 UUR

TER ADVISERING

Aan
de staatssecretaris
de minister

10.2.e

11.1

Directie Algemene Fiscale
Politiek

Inlichtingen

10.2.e

10.2.e@minfin.nl

Datum
4 juni 2018

Notitienummer
2018-0000094914

Auteur
Meerdere auteurs

Van
de directeur Algemene Fiscale
Politiek

notitie

Rekening-courantmaatregel box 2

11.1

11.1

Aanleiding

Eerder dit jaar heeft u gevraagd naar alternatieven voor de box 2 tariefsverhoging die in het regeerakkoord is afgesproken (zie notitie 'tariefsverhoging box 2' van 14 februari 2018 en de update van 13 maart 2018 in de bijlage). In dat kader hebben we de zogenoemde rekening-courantmaatregel (rc-maatregel), die bovenmatig lenen van de dga bij de eigen bv moet tegengaan, verder uitgewerkt. We hebben de maatregel besproken met VNO-NCW en EZK.

11.1

Er zijn inmiddels nieuwe inzichten over de geraamde opbrengst. Met deze notitie informeren wij u over de definitieve raming en adviseren wij u over het verdere proces.

Advies

11.1

- Graag bespreken wij met u het vervolg (a.s. woensdag om 16:00 uur).

Kernpunten

buiten verzoek	buiten verzoek
buiten verzoek	Op dat moment was de inschatting dat de maatregel niet zou leiden tot een structurele opbrengst. In de notitie van 14 februari jl. werd een structurele opbrengst geraamd van € 107 mln. Inmiddels blijkt bij nadere bestudering dat de structurele opbrengst € 50 mln bedraagt.
- Met de rc-maatregel wordt belastinguitstel door middel van excessief lenen van de eigen bv door dga's aangepakt. Dga's lenen zeer grote bedragen van hun bv bijvoorbeeld voor de aanschaf van een eigen woning, voor consumptieve doeleinden of voor de aanschaf van beleggingspanden in box 3. Door deze bedragen te lenen in plaats van het als loon te genieten of als dividend uit te keren, vindt geen belastingheffing plaats terwijl de dga al wel

over gelden beschikt die afkomstig zijn uit de bv. Op deze wijze hebben dga's de mogelijkheid om belastingheffing langdurig uit te stellen.

- Het gaat in 2015 om circa 225 duizend dga's met een leenbedrag van in totaal ruim € 51 mrd (zie tabel 1 op pagina 3). In betekenende mate blijken dga's deze geldlening uiteindelijk niet te kunnen terugbetalen, waardoor zij in financiële problemen komen. De inkomstenbelastingclaim die rust(te) op de winstreserves leidt in dit geval tot belastingafstel.

11.1	11.1
------	------

11.1

- 11.1 De rc-maatregel pakt echter alleen excessen aan (circa 10% dga's wordt geraakt) en zet een rem op het bovenmatig lenen door de dga zodat hij minder (snel) in financiële problemen komt. Bovendien leidt dit tot een meer gelijke behandeling met de ib-ondernemer. Daarnaast kan de budgettaire opbrengst van de maatregel worden gebruikt voor een maatregel die het gehele mkb ten goede komt.
- De rc-maatregel is op ambtelijk niveau besproken met VNO-NCW. Zij herkenden de problematiek en waren niet op voorhand tegen. VNO-NCW heeft de rc-maatregel zelfs opgenomen in hun fiscale pakket, maar dan wel zonder de verhoging van het box 2-tarief (waar zij geen dekking voor leveren).

11.1

zijn een paar redenen om de maatregel opnieuw voor te stellen:

- In tegenstelling tot bij de coalitieonderhandelingen leidt de maatregel nu wel tot een structurele opbrengst;
- Er is inmiddels een ambitieuze aanpak van belastingontwikking en -ontduiking waar de maatregel goed bij past;
- De Belastingdienst heeft de problematiek van het toezicht en handhaving op excessief lenen nadien nadrukkelijk onder onze aandacht gebracht.

11.1	11.1
------	------

- Met de opbrengst van de rc-maatregel kan de tariefsverhoging in box 2 (opbrengst € 350 mln) verzacht worden. Het tarief in box 2 zou dan uitkomen op ca 28,1%¹ in plaats van 28,5% (is nu 25%). De rc-maatregel levert dus niet genoeg op om de box-2 verhoging substantieel te verminderen. De tariefsverhoging in box 2 is nodig om de belastingdruk van de dga niet te ver uiteen te laten lopen met die van de IB-ondernemer en de werknemer. De tariefsverhoging in box 2 is namelijk een compensatie voor de daling van het vpb tarief, waar de dga wel, maar de IB-ondernemer en de werknemer niet van profiteert. Dga's zien hun belastingdruk als gevolg van de maatregelen in het regeerakkoord net zoals werknemers dalen. Ook blijft hun belastingdruk na de maatregelen van het regeerakkoord ruim

¹ Daarnaast levert het inperken van de verliesverrekening structureel €5 mln op zodat het box 2-tarief uiteindelijk op 28,0% uitkomt.

onder die van de werknemer. Beleidsmatig is er dan ook geen reden om de voorgenomen box 2 verhoging te verzachten.

- Een alternatieve aanwending voor de opbrengst van de rc-maatregel is wat ons betreft dus ook goed denkbaar.

11.1	11.1
------	------

Toelichting

Beschrijving rc-maatregel

- De rc-maatregel houdt in dat indien een aanmerkelijkbelanghouder bij zijn vennootschap een schuldpositie heeft van meer dan € 500.000, het meerdere als inkomen uit aanmerkelijk belang (box 2 van de inkomstenbelasting) in aanmerking wordt genomen. Daarnaast raakt de rc-maatregel het probleem van het oppotten van winsten en het uitstel van belastingheffing. De mogelijkheid van lenen van de eigen bv maakt het immers aantrekkelijk om winsten niet uit te keren maar te lenen.
- Voor bestaande schulden wordt voorzien in overgangsrecht van vijf jaar. Daarbij wordt eraan gedacht om bestaande schulden boven € 500.000 pas over vijf jaar onder deze maatregel te laten vallen en om bestaande eigenwoningschulden² te eerbiedigen voor maximaal 30 jaar. Hierdoor heeft de aanmerkelijkbelanghouder na inwerkingtreding 5 jaar de tijd om de schuld af te bouwen tot het hoogste van de volgende twee bedragen:
 - € 500.000; of
 - de huidige eigenwoningschuld bij de eigen vennootschap.
- De maatregel wordt momenteel uitgewerkt en de precieze vormgeving is nog niet bekend. Dit levert een aantal besispunten op die nog aan u worden voorgelegd. Zodra de vormgeving bekend is, zal er een uitvoeringstoets worden gemaakt. Ook bij het overgangsrecht voor de eigen woning is nog geen oordeel over uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. U zult hier op korte termijn over geïnformeerd worden.

Tabel 1: verdeling totale schuld aan de eigen bv in 2015, op basis van de aandeelhoudersspecificatie VPB

Klasse schuld dga	Aantallen	Totale schuld 2015 (mln euro)	Exces (mln)
1 t/m 1000	10.376	4	-
1001 t/m 5000	15.176	43	-
5001 t/m 25.000	46.936	666	-
25.001 t/m 100.000	61.294	3.464	-
100.001 t/m 250.000	43.097	6.973	-
250.001 t/m 500.000	24.272	8.558	-
500.001 t/m 1.000.000	14.077	9.770	2.732
1.000.001 t/m 5.000.000	8.887	16.197	11.754
> 5.000.000	525	5.819	5.556
Totalen > 0	224.640	51.493	20.042

Alternatieven tariefsverhoging box 2

² Volgens de definitie en de voorwaarden die gehanteerd wordt voor het eigenwoningregime in box 1.

- In de zoektocht naar alternatieven voor de tariefsverhoging in box 2 hebben we eerder ook gekeken naar een tweeschijvenstructuur in box 2 (zie ook bijgevoegde notitie van 14 februari). Door het Vpb-tarief voor het mkb minder te verlagen (naar 17% in plaats van 16%) in combinatie met de introductie van twee schijven in box 2, met een eerste schijf van 24% tot € 50.000 en een tweede schijf van 28,5% is de box 2 tariefverhoging niet nodig. De twee schijvenstructuur heeft net zoals de rc-maatregel tijdens de formatie op tafel gelegen.

11.1	11.1
------	------

- Bovendien is de inschatting van de Belastingdienst dat van een dergelijke maatregel beperkt/selectief gebruik zal worden gemaakt. Lenen bij de bv is en blijft dan namelijk goedkoper!

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: AFP 94914 Rekening-courantmaatregel box 2

Nummer: 2018-0000011243

Algemeen taakverzoek: PODG: advies paraferen. I.o.m. Bedrijf/Financieel GRAAG TER INFO AAN VT PARTNERS EN BEDRIJF/FINANCIEEL. LK 4/6

notitie wordt woensdagmiddag om 16:00 uur met de stas besproken. Zou mooi zijn om vandaag (maandag 4/6) de tas te halen (iym officiële aanlevertermijn stukken ter bespreking met stas).

Document: 2018-94914 Rekening-courantmaatregel box 2 (2018-0000094914)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
10.2.e	04-06-2018, 16:01	DGBEL/MT-Fiscaliteit Paraferen
Bruinsma, SWFH (Erik) (MT)	04-06-2018, 15:50	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen
Ijzerman, JT (Jan) (DB)	04-06-2018, 15:21	DB Paraferen
Wesseling, JK (Jasper) (AFP)	04-06-2018, 14:58	AFP Paraferen
10.2.e	04-06-2018, 14:53	AFP/Beleid Paraferen
10.2.e	04-06-2018, 12:31	AFP/Beleid Paraferen
Hasekamp, PF (Pieter) (AL DGFZ)	05-06-2018, 12:08	DGFZ Paraferen
Hogendoorn, AC (Coen)	05-06-2018, 10:56	AFEP Paraferen
Uijenbroek, JJM (Jaap) (MT)	04-06-2018, 16:49	DGBEL Paraferen

10.2.e

11.1

TER BESLISSING EN BESPREKING VOOR UW ZOMERRECES

Aan
de staatssecretaris

11.1

Directie Directe
Belastingen

Inlichtingen

10.2.e

10.2.e

10.2.e @minfin.nl

www.minfin.nl

Datum

5 juli 2018

Notitienummer

2018-0000116757

Auteur

10.2.e

Van

de directeur Directie
Belastingen

Kopie aan

notitie

Beslispuntennotitie fictief regulier voordeel
schuldverhoudingen aanmerkelijk belanghouder

Aanleiding

In het weekoverleg van 2 juli is gesproken over het fictief reguliere voordeel uit aanmerkelijke belang ten aanzien van bovenmatige schuldverhoudingen tussen lichamen en hun aanmerkelijkbelanghouders (hierna: de "RC-maatregel"). De introductie van de RC-maatregel geeft onder meer invulling aan de aanpak van belastingontwijking en het streven naar stabiele ondernemingen en gezonde economische verhoudingen. De maatregel wordt de komende tijd in potlood uitgewerkt voor het Belastingplan 2019.

Kern

- De RC-maatregel heeft een geraamde jaarlijkse structurele opbrengst van € 50 miljoen vanaf het jaar van invoering (2019) en is daarmee mogelijk budgettair interessant voor de augustusbesluitvorming.
- Met de RC-maatregel wordt belastinguitstel en belastingafstel door middel van excessief lenen van de eigen bv door aanmerkelijkbelanghouders aangepakt. Deze doelstelling past goed binnen uw aanpak van belastingontwijking en 11.1
- De RC-maatregel is onder andere interessant omdat:
 - de RC-maatregel een substantiële structurele opbrengst heeft;
 - deze past binnen de aanpak van belastingontwijking;
 - 11.1 en
 - deze tegemoet komt aan het streven van het kabinet naar een Nederland met stabiele ondernemingen en gezonde economische verhoudingen.
- Kanttekening bij de RC-maatregel is dat nog niet de volledige reikwijdte en alle potentiële gevolgen in kaart zijn gebracht. Deze notitie geeft inzicht in de uitgangspunten en huidige stand van de maatregel.
- In deze notitie wordt een aantal beslispunten aan u voorgelegd om nadere invulling te geven aan de RC-maatregel. De beslispunten zijn onderverdeeld in punten ter *afbakening* en punten ter *nader onderzoek*.
- Graag zouden we in een gezamenlijk overleg een poging doen tot het bepalen van de (politieke) strategie. De maatregel is op ambtelijk niveau afgestemd met VNO-NCW, EZK en SZW. 11.1
- Er moet nog een uitvoeringstoets worden gemaakt. Daarbij moet rekening worden gehouden met een doorlooptijd van 8 weken. Er kan gebruik worden

gemaakt van het reeds beschikbare materiaal. Er moet rekening worden gehouden met mogelijke stapeling van maatregelen in onder meer het IV-portfolio.

Algemeen kader RC-maatregel

- Aanmerkelijkbelanghouders lenen vaak zeer grote bedragen van de lichamen waarin zij een aanmerkelijk belang houden bijvoorbeeld voor de aanschaf van een eigen woning, voor consumptieve doeleinden of voor de aanschaf van beleggingspanden in box 3. Door deze bedragen te lenen in plaats van het als loon te genieten of als dividend uit te keren, vindt geen belastingheffing plaats terwijl de aanmerkelijkbelanghouder al wel over gelden beschikt die afkomstig zijn uit het lichaam. Op deze wijze hebben aanmerkelijkbelanghouders de mogelijkheid om belastingheffing langdurig uit te stellen.
- Met de RC-maatregel worden excessieve schuldverhoudingen tussen de aandeelhouder en het lichaam waarin de aandelen worden gehouden tegengegaan. Het voorstel is dat indien een aanmerkelijkbelanghouder, tezamen met zijn partner, bij het lichaam waarin het aanmerkelijk belang wordt gehouden een schuldpositie heeft die meer dan € 500.000 bedraagt het meerdere wordt aangemerkt als een fictief regulier voordeel. Dit fictief regulier voordeel wordt dan als inkomen uit aanmerkelijk belang (box 2 Wet IB 2001) in de heffing betrokken (belast tegen een tarief van 25%, in de toekomst tegen 28,5%).
- Voor bestaande schulden die uitgaan boven de grens van € 500.000 wordt mogelijk voorzien in overgangsrecht. Dit overgangsrecht houdt in dat de aanmerkelijkbelanghouder de tijd heeft (bijvoorbeeld drie of vijf jaar) om de bestaande schuld af te lossen (tot aan de grens van € 500.000) opdat bij hem geen fictief regulier voordeel in aanmerking wordt genomen. De RC-maatregel treedt zodoende materieel in werking na de overgangsperiode.
- Opmerking verdient dat de in jurisprudentie gevormde leer dat sprake is van een verkapte winstuitdeling als vaststaat dat een lening – gelet op de vermogenspositie van de dga – niet kan of zal worden afgelost onverminderd van toepassing is. Ook voor de schuld van de aanmerkelijkbelanghouder aan het lichaam waarin het aanmerkelijk belang wordt gehouden onder de grens van € 500.000 kan dus sprake zijn van een lening die als verkapte winstuitdeling kwalificeert.

In een gestileerd voorbeeld wordt de volgende situatie tegengegaan:

Een aanmerkelijkbelanghouder heeft in enig jaar € 1.000.000 van het lichaam waarin het aanmerkelijk belang wordt gehouden geleend. Aan het einde van het kalenderjaar bedraagt deze schuld € 1.000.000 waardoor een fictief regulier voordeel in aanmerking wordt genomen van € 500.000 (1.000.000 - /- 500.000 schuldgrens). Dit bedrag wordt onderworpen aan de heffing in box 2 (belast tegen een tarief van 25%, in de toekomst tegen 28,5%).

11.1

Toelichting

Beslispunten ter afbakening

11.1

Schuldgrens (ad 1) en indexatie (ad 2)

- De RC-maatregel is met een schuldgrens bij jaar van Invoering van € 500.000 geraamd.
- Bij circa 10% van aanmerkelijkbelanghouders met een lening aan de eigen bv bedraagt de schuld meer dan € 500.000 (zie *Tabel 1*). Met een vaststelling op € 500.000 worden enkel de excessieve schuldverhoudingen geraakt. In 2015 hebben – op basis van de aangiftegegevens Vpb – 23.489 van de 224.640 aandeelhouders een totale schuld van circa € 31 miljard.

Tabel 1: verdeling totale schuld aan de eigen bv in 2015, op basis van de
aandeelhoudersspecificatie VPB:

Klasse schuld dga	Aantallen	Totale schuld 2015 (mln euro)	Exces (mln)
1 t/m 1000	10.376	4	-
1001 t/m 5000	15.176	43	-
5001 t/m 25.000	46.936	666	-
25.001 t/m 100.000	61.294	3.464	-
100.001 t/m 250.000	43.097	6.973	-
250.001 t/m 500.000	24.272	8.558	-
500.001 t/m 1.000.000	14.077	9.770	2.732
1.000.001 t/m 5.000.000	8.887	16.197	11.754
> 5.000.000	525	5.819	5.556
Totalen > 0	224.640	51.493	20.042

- Deze relatief hoge grens heeft 10.2.g voor de Belastingdienst.
- Naast de vaststelling van de schuldgrens op € 500.000 voor de aanmerkelijkbelanghouder met zijn partner stellen we voor een nadere uitwerking te maken van de cumulatieve schuldverhoudingen tussen aandeelhouder en de op enigerlei met hem verbonden lichamen en personen (door middel van direct en indirect aandeelhouderschap, door verbondenheid met aandeelhouders etc.).
 - Met deze "familieschuldbepaling" worden vormen van misbruik tegengegaan. Denkbaar is bijvoorbeeld dat een aandeelhouder zijn familieleden van het lichaam waarin de aandelen worden gehouden laat lenen, om vervolgens van hen te lenen en op deze manier de RC-maatregel te ontwijken.
- De schuldgrens mag niet tot gevolg hebben dat schuldverhoudingen onder de schuldgrens geacht worden daarmee zakelijk te zijn (geen *safe haven*). Hiermee moet rekening worden gehouden in de formulering van de toelichting.
- Vanuit de gedachte om RC aan banden te leggen lijkt een jaarlijkse indexatie

11.1

11.1

 Bovendien biedt indexatie mogelijkheid om rente bij te schrijven. Overigens is indexeren in de IB gebruikelijk, terwijl dat in de VPB juist niet het geval is.

Civielrechtelijke schuldverhoudingen (ad 3)

- Schuldverhoudingen tussen de aandeelhouder en het lichaam waarin de aandelen worden gehouden betreffen onder andere consumptieve leningen, hypotheek en leningen waarmee beleggingen worden aangekocht. Ook leert de praktijk dat rente op schuldverhoudingen regelmatig wordt bijgeschreven, resulterend in een verhoging van de schuld.
- Alle schuldverhoudingen, ook niet rekening-courantschuldverhoudingen, worden onder de werking van de RC-maatregel gebracht.
- Door alle schuldverhoudingen mee te nemen in de afbakening van de regeling kunnen geen nieuwe financiële schuldinstrumenten worden bedacht die niet onder de regeling vallen.
- Schulden en vorderingen van de aanmerkelijkbelanghouder aan het lichaam waarin het aanmerkelijk belang wordt gehouden worden niet gesaldeerd.

Termijn inwerkingtreding - overgangsrecht (ad 4)

- Er zal in overleg met de Belastingdienst een datum van inwerkingtreding bepaald moeten worden zodat de uitvoerbaarheid van de RC-maatregel gewaarborgd wordt.
- Daarbij wordt gekeken of een inwerkingtreding per 1 januari 2019 mogelijk zal zijn, de uitvoeringstoets moet hier definitief uitsluitsel over geven.
- Bij het bepalen van de contouren van de maatregel is rekening gehouden met een eenvoudige overgangsregeling die voor de Belastingdienst uitvoerbaar is. Een overgangstermijn geeft aanmerkelijkbelanghouders de mogelijkheid tegen het nog niet verhoogde tarief in Box 2 bijvoorbeeld dividend uit te keren ter aflossing. Deze termijn zou bijvoorbeeld drie jaar kunnen bedragen waardoor een aanmerkelijkbelanghouder nog twee jaar kan inspelen op de aangekondigde tariefsverhogingen in Box 2.

Overgangsrecht bestaande eigenwoningschulden (ad 5)

- De aanmerkelijkbelanghouder heeft geregeld een lening afgesloten bij het lichaam waarin het aanmerkelijk belang wordt gehouden bedoeld voor financiering van de eigen woning. De bestaande eigenwoningschulden (inclusief overgangsrechtsschulden van voor 2013), worden voor zover zij meer bedragen dan € 500.000 niet aangemerkt als fictief regulier voordeel. De overgangstermijn van deze eigenwoningschulden is maximaal 30 jaar. Daarna valt ook de belastingplichtige met een bovenmatige eigenwoningschuld onder de RC-maatregel.
- De acceptatie van de RC-maatregel is voor een groot deel afhankelijk van de wijze waarop het overgangsrecht met betrekking tot de eigenwoningschulden wordt vormgegeven. Intern en extern is aangegeven dat het uitzonderen van bestaande eigenwoningschulden een belangrijke wens en voorwaarde is voor de steun van de maatregel.

Omvang groep belastingplichtigen (ad 6)

- Bezien wordt of familieleden van de aanmerkelijkbelanghouder ook onder de reikwijdte van de maatregel komen te vallen. Dit om het "omzeilen" van de regeling te voorkomen. Daarbij moet een balans worden gevonden met de gevolgen voor de uitvoering.

Doorwerking fictie (ad 7)

- Vraag is in hoeverre we de met de RC-maatregel geïntroduceerde fictie willen laten doorwerken naar de overige fiscale regelgeving. De schuldverhoudingen hebben bijvoorbeeld doorwerking naar box 3 (de schuld vermindert de rendementsgrondslag in box 3) en de vennootschapsbelasting (vorderingen op de aandeelhouder staan op de balans van het lichaam).

	11.1	11.1
11.1	Uitgewerkt moet worden of het doorwerken van de	

fictie noodzakelijk en gewenst is.

- De doorwerking naar de Wet Vpb 1969 heeft tot gevolg dat de fiscale en vennootschappelijke balans verder van elkaar afwijken.
- Daarnaast geeft doorwerking een hogere administratieve last voor de Belastingdienst en de belastingplichtige, omdat rekening moet worden gehouden met schuldverhoudingen van lichamen die enkel via dezelfde aandeelhouder (of zelfs een met hem verbonden persoon) gerelateerd zijn aan elkaar.
- Ook dient rekening te worden gehouden met het (eventueel van het kalenderjaar afwijkend) fiscale boekjaar van een lichaam.

Ficties binnen Box 2 (ad 8 en ad 9)

- Indien in enig jaar een fictief regulier voordeel als gevolg van de RC-maatregel in aanmerking is genomen, doet zich de vraag voor of de verkrijgingsprijs van de betreffende aandelen verhoogd moet worden. Alhoewel dit niet direct in de wetssystematiek van reguliere voordelen past – normaliter verlaagt een regulier voordeel het eigen vermogen van een vennootschap, hetgeen uiteindelijk tot uiting komt via een lagere overdrachtprijs bij een toekomstige vervreemding –, is het nuttig de voor- en nadelen tegen elkaar af te zetten. Mocht het fictief regulier voordeel niet doorwerken in de fiscale jaarrekening, dan verlaagt dit fictieve voordeel het eigen vermogen niet. Zo ontstaat discrepantie in fiscale behandeling in box 2 tussen een regulier voordeel en een fictief regulier voordeel.
 - Het lijkt redelijk in dit kader om de fictief reguliere voordelen die reeds eerder in aanmerking zijn genomen bij het maximum van € 500.000 te plussen. Zo wordt (een deel van) dezelfde lening niet jaarlijks belast.
- Ook is denkbaar dat een aandeelhouder zonder overwegende zeggenschap (bijvoorbeeld een belang van 20%) geen invloed heeft op de dividendpolitiek van het lichaam. Indien deze aandeelhouder niet de (privé-)middelen heeft om zijn schuld te verlagen, wordt hij geraakt door de RC-maatregel en in box 2 belast voor een fictief regulier voordeel. Indien het lichaam (de overige aandeelhouders) in het jaar nadat het fictief reguliere voordeel in aanmerking is genomen, besluit tot het betaalbaar stellen van een dividend, wordt de aandeelhouder in kwestie voor een regulier voordeel in de heffing betrokken. Het is het onderzoeken waard of een aanvullende regeling gemaakt moet worden voor fictief reguliere voordelen die worden gevolgd door reguliere voordelen in de vorm van een later vastgesteld dividend.
- Daarnaast hanteert box 2 een kasstelsel voor reguliere voordelen, hetgeen inhoudt dat uitgaven en ontvangsten worden verwerkt in de periode waarin de ze worden uitgegeven of ontvangen. Voor een fictief regulier voordeel zal voor het genietingsmoment dus een fictie gecreëerd moeten worden.

Niet in Nederland woonachtige aandeelhouder (ad 10)

- De RC-maatregel heeft naar alle waarschijnlijkheid geen werking in bestaande gevallen waarin de aandeelhouders niet in Nederland woonachtig zijn. Nederland introduceert namelijk een enkelzijdig heffingsrecht dat als gevolg

van internationaal recht niet geëffectueerd kan worden. Uiteraard zal de RC-maatregel wel werking hebben in de gevallen waarin het belastingverdrag (of het ontbreken ervan) hiertoe ruimte biedt of zal bieden.

- Onderzocht moet worden om hoeveel gevallen dit gaat en of de RC-maatregel tot gevolg kan hebben dat er nieuwe situaties van fiscaal geïndiceerde emigraties zullen plaatsvinden.

Fiscale kwalificatie interest (ad 11)

- De over de schuldverhouding verschuldigde interest vormt in internationale situaties een aandachtspunt. Indien de fictie doorwerking heeft in de fiscale jaarrekening (vanuit Nederlands perspectief) ontstaat een onevenwichtigheid tussen internationale fiscale stelsels. Het nationale fiscale jaarrekeningenrecht dat van toepassing is voor het lichaam in het buitenland zal in de regel immers geen aansluiting vinden met deze Nederlandse fictie (waardoor rente die in Nederland kwalificeert als fictief regulier dividend in het buitenland als belaste rentebate in aanmerking wordt genomen). Daarmee is het onduidelijk hoe een interestbetaling over een reeds in de heffing betrokken bovenmatig schulddeel fiscaal wordt gekwalificeerd. Een en ander kan nadelige gevolgen hebben voor de in Nederland woonachtige aandeelhouder.
- In de omgekeerde situatie (aandeelhouder in het buitenland en lichaam gevestigd in Nederland) doet zich bij doorwerking van de RC-maatregel een soortgelijk probleem voor. Het Nederlandse lichaam moet mogelijk door de introductie van een fictie in de Wet Vpb 1969 (een deel van) de vordering op de aandeelhouder corrigeren, terwijl de buitenlandse aandeelhouder voor de hoogte van de schuldverhouding niet in de heffing wordt betrokken.

Voorwaarden intrekken uitstel van betaling (ad 12)

- In het uitstel van betaling op een conserverende aanslag als gevolg van een emigratie kan een wijziging worden aangebracht. Het uitstel van betaling wordt in de huidige vorm (deels) ingetrokken in geval van vervreemding van de betreffende aandelen, uitdelingen van dividend en teruggaaf van kapitaal. Het intrekken van het uitstel van betaling kan door introductie van de RC-maatregel ook ingetrokken worden bij schuldtoenamen boven de € 500.000.
- Met deze wijziging worden de conserverende aanslagen die als gevolg van emigratie worden opgelegd, sneller geïnd.

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DB 116757 Besispuntennotitie RC-maatregel

Nummer: 2018-0000014876

Algemeen taakverzoek: PODG: Advies aan DGBD om te paraferen. ^DB 6/7

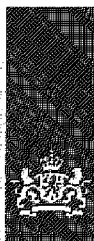
Er is met een grote groep gewerkt aan de inhoud van deze notitie. Het streven is om de weekendtas van de staatssecretaris te halen.

Dank alvast voor jullie spoedige reacties.

Document: DB 2018-116757 Besispuntennotitie fictief regulier voordeel schuldverhoudingen aanmerkelijk belanghouder (2018-0000118757)

Naam		Datum en Tijd	Inbox
Bleek, J (Jos) de (MT)		06-07-2018, 10:03	DGBEL/MT Fiscaliteit Paraferen
Wesseling, JK (Jasper) (AFP)		06-07-2018, 09:10	AFP Paraferen
Ijzerman, JT (Jan) (DB)		06-07-2018, 08:52	DB Paraferen
10.2.e	(DB/AV)	06-07-2018, 08:47	DB/AV Paraferen
	(DB/AV)	05-07-2018, 17:36	DB/AV Paraferen
Hasekamp, PF (Pieter) (AL DGFZ)		06-07-2018, 13:43	DGFZ Paraferen
Hogendoorn, AC (Coen)		06-07-2018, 11:33	AFEP Paraferen
Uijlenbroek, JJM (Jaap) (MT)		06-07-2018, 11:15	DGBEL Paraferen
Bruinsma, SWEH (Erik) (MT)		06-07-2018, 10:05	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen

11.1

HEDEN

TER BESLISSING VOOR KERSTRECES

Aan

de staatssecretaris

10.2.e

10.2.e

notitie

Besispunten bovenmatig lenen bij de eigen vennootschap

Aanleiding

Op Prinsjesdag 2018 heeft het kabinet een maatregel aangekondigd waarin het fictieve reguliere voordeel uit aanmerkelijk belang ten aanzien van bovenmatige schuldverhoudingen tussen aanmerkelijkbelanghouders (hierna: '**ab-houders**') en hun vennootschappen is voorgesteld (hierna: '**rc-maatregel**'). Vervolgens is de maatregel in de heroverweging naar aanleiding van het niet afschaffen van de dividendbelasting verzacht. Aldus is besloten dat:

- 1) de maatregel per 1 januari 2022 in werking treedt;
- 2) de totale som van schulden van de ab-houder aan zijn eigen vennootschap(-en) bij een bedrag van meer dan € 500.000 als inkomen uit aanmerkelijk belang in de heffing wordt betrokken (belast tegen het box 2-tarief);
- 3) alle bestaande en toekomstige eigenwoningsschulden worden uitgezonderd.

De maatregel treft na de heroverweging naar verwachting circa 3% van de ab-huishouders. In de afgelopen maanden is gewerkt aan een wetsvoorstel. Hieronder treft u een nadere uitwerking van de rc-maatregel vergezeld door een aantal besispunten bedoeld om het concept te finaliseren zodat deze medio januari ter internetconsultatie kan worden aangeboden. In verband hiermee leggen wij u drie besispunten voor. Na uw beslissing op deze punten is verdere uitwerking mogelijk en kunnen de consultatie en uitvoeringstoets starten. De planning van het vervolgtraject tot het moment van indienen van het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer is als bijlage opgenomen.

Algemeen kader rc-maatregel

- Naast in de aanleiding genoemde contouren is bij het uitwerken van de maatregel als uitgangspunt genomen dat de maatregel een robuust instrument moet worden. Hierbij moet een politieke afweging worden gemaakt tussen de uitvoerbaarheid enerzijds en een acceptabele uitwerking anderzijds.
- Uit de praktijk volgt dat ab-houders grote bedragen lenen van de vennootschappen waarin zij een aanmerkelijk belang houden bijvoorbeeld voor de aanschaf van een eigen woning, voor consumptieve doeleinden of voor de aanschaf van beleggingen in box 3 zoals panden of vrijgestelde kunst. Door deze bedragen te lenen in plaats van het als loon te genieten of als dividend uit te laten keren, vindt geen directe belastingheffing plaats terwijl de ab-houder al wel over liquide middelen beschikt van zijn

Directie Directe
Belastingen

Inlichtingen

10.2.e

10.2.e @minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
18 december 2018

Notitienummer
2018-0000224268

Auteur

10.2.e

Van
de directeur Directe
Belastingen

Kopie aan

Bijlagen

1

vennootschap. Op deze wijze stellen ab-houders belastingheffing langdurig uit en leidt dit in sommige gevallen zelfs tot belastingafstel.

- Met de rc-maatregel worden excessieve schuldverhoudingen tussen de ab-houder en de vennootschap waarin hij een aanmerkelijk belang houdt ontmoedigd. De ab-houder kan, tezamen met zijn partner, maximaal een schuldpositie hebben van € 500.000 (maximumbedrag). Het meerdere wordt aangemerkt als een fictief regulier voordeel. Dit voordeel wordt als inkomen uit aanmerkelijk belang (box 2) bij de ab-houder in de heffing betrokken en belast tegen een tarief van 26,9%.
 - Om te voorkomen dat jaarlijks over hetzelfde bovenmatige gedeelte van de schuld een fictief regulier voordeel wordt geheven, wordt het maximumbedrag (in beginsel € 500.000) verhoogd met het in de heffing betrokken fictief regulier voordeel.
 - Voor de schulden geldt dat deze *rechtens dan wel in feite direct of indirect* zijn aangegaan bij een vennootschap waarin belastingplichtige *al dan niet tezamen met zijn partner* een ab houdt. Zo wordt voorkomen dat de maatregel eenvoudig te ontwijken is.
 - Er wordt geen tegenbewijsmogelijkheid geboden. Dit past binnen de ratio van de maatregel. Bovendien leidt tegenbewijs tot uitvoeringscomplexiteit.
- De maatregel gaat in per 1 januari 2022, hierdoor hebben de ab-houders tot die tijd de mogelijkheid om de bestaande schuld af te lossen (tot in ieder geval het maximumbedrag van € 500.000), zodat bij hen geen fictief regulier voordeel in aanmerking wordt genomen.
- Op het uiterste moment dat het (werkelijke) inkomen wordt genoten – bij vervreemding van de aandelen –, wordt voorkomen dat over eerder in aanmerking genomen fictief inkomen nogmaals belasting wordt geheven door een vervreemdingskorting te verlenen.
- De verwachting is dat veel belastingplichtigen die mogelijk geraakt worden door de maatregel, hierop zullen anticiperen. Alleen degenen die hun schuld niet (tijdig) hebben teruggebracht tot maximaal € 500.000 zullen daadwerkelijk door de maatregel worden getroffen. Een deel van deze groep zal ook onvoldoende betalingscapaciteit hebben om de belastingschuld ineens te kunnen voldoen.
- De rc-maatregel staat op zichzelf en geldt alleen binnen box 2 van de inkomstenbelasting. Er vindt geen doorwerking naar andere boxen binnen de inkomstenbelasting, de dividendbelasting en/of de vennootschapsbelasting plaats. Als toevoeging op de systematiek van box 2 heeft de rc-maatregel wel gevolgen voor de Invorderingswet 1990 in geval van emigratie van de ab-houder.
- Onderstaand een voorbeeld ter illustratie van de uitwerking van de rc-maatregel.

Voorbeeld uitwerking rc-maatregel

Ab-houder X heeft in jaar 1 een bedrag van € 1,1 mln van zijn bv geleend. Over jaar 1 bedraagt zijn fictief regulier voordeel € 600.000 (totale schuld € 1,1 mln - / maximumbedrag € 500.000). Te betalen belasting € 161.400 ($€ 600.000 \times 26,9\%$). Het maximumbedrag wordt met € 600.000 verhoogd en bedraagt nu € 1,1 mln.

In jaar 2 heeft X opnieuw € 500.000 geleend van zijn bv. Aan het einde van het kalenderjaar bedraagt zijn totale schuld € 1,6 mln. Over jaar 2 bedraagt zijn fictief regulier voordeel € 500.000 (totale schuld € 1,6 mln - / maximumbedrag € 1,1 mln). Te betalen belasting € 134.500 ($€ 500.000 \times 26,9\%$). Het maximumbedrag wordt met € 500.000 verhoogd en bedraagt nu € 1,6 mln.

Proces

- Ons streven is de maatregel gereed te hebben voor internetconsultatie eind januari. De uitvoeringstoets wordt op dat moment ook gestart. Aangezien de rc-maatregel reeds besproken is in de augustusbesluitvorming en de heroverweging hoeft het voorstel niet langs de ministerraad alvorens aanbieding ter internetconsultatie. Het wetsvoorstel wordt voor die tijd besproken met de departementen EZK, AZ en SZW.
- Na verwerking van de commentaren en voorgestelde aanpassingen uit de internetconsultatie en de uitvoeringstoets wordt de wettekst voor advies aangeboden aan de Raad van State.
- Het de bedoeling het wetsvoorstel in het voorjaar 2019, doch uiterlijk voorafgaand aan het zomerreces aan de Tweede Kamer te doen toekomen.

Budgettaire gevolgen

- De maatregel zal met name preventief werken, waardoor de ab-houder in de toekomst wordt ontmoedigd om excessief te lenen.
- De maatregel heeft betrekking op naar schatting 11.000 van de circa 355.000 ab-huishoudens (3%).
- Het overgrote deel van de ab-huishoudens heeft box 3-bezittingen of winstreserves om te anticiperen op de maatregel. Naar verwachting zullen een paar honderd ab-huishoudens niet in staat zijn om de schulden af te lossen dan wel de als gevolg van de maatregel verschuldigde belasting te betalen.
- Het voorkomen van belastinguitstel en -afstel heeft een budgettaire opbrengst. Dit effect is samen met het anticipatie-effect netto contant gemaakt tot een lastenrelevante opbrengst van jaarlijks € 35 miljoen. Het eenmalige anticipatie-effect in 2019 is geraamd op € 1,35 miljard. Dat dit anticipatie-effect al plaatsvindt in 2019, hangt samen met de anticipatie van ab-houders op de verbodiging van het box-2 tarief vanaf 2020.
- De raming zal bij het wetsvoorstel op basis van de meest actuele data worden herijkt. Vervolgens zal de raming worden voorgelegd ter certificering aan het CPB. Dit kan leiden tot een bijstelling van de raming.

Beslispunt 1: Wij adviseren u akkoord te gaan met de volgende vormgeving van de maatregel:

Schulden die een *verbonden persoon* (bloed- of aanverwant in rechte lijn (bijvoorbeeld, kind, kleinkind, ouder of grootouder) van de belastingplichtige of diens partner heeft bij de vennootschap van de belastingplichtige worden **vanaf** een schuldbedrag van (in totaal) € 500.000 toegerekend aan de belastingplichtige, als de verbonden persoon voor deze schulden niet zelf kwalificeert voor de rc-maatregel.

11.1

Toelichting

De maatregel moet vanzelfsprekend niet eenvoudig te ontwijken zijn. Dit heeft bij het uitwerken van de maatregel geleid tot het volgende voorstel.

Binnen familieverhoudingen kan door de hechte band gemakkelijk worden geschoven met bijvoorbeeld aandelen en leningen. Zo komt het in de praktijk regelmatig voor dat een kind leent van de vennootschap waar diens ouders de aandelen van houden. Zonder aanvullende regelingen vallen deze schulden buiten de reikwijdte van de maatregel. De schuld kan namelijk niet bij het kind in de heffing worden betrokken voor de toepassing van de rc-maatregel, wanneer het kind zelf geen aanmerkelijk belang houdt in die vennootschap (men kan geen inkomen uit aanmerkelijk belang genieten, zonder aanmerkelijk belang). De oplossing hiervoor is de schuld van de verbonden persoon (bijv. het kind) vanaf € 500.000 toe te rekenen aan de ab-houder. Op deze wijze wordt de verbonden persoon gelijk behandeld als een ab-houder voor wat betreft de schuldpositie, met als uitzondering dat de verbonden persoon niet in de heffing wordt betrokken maar de ab-houder.

In de praktijk zal naar verwachting in de meeste gevallen worden gezorgd dat de verbonden persoon een aanmerkelijk belang krijgt in de betreffende vennootschap. Op de schuld van de verbonden persoon is de rc-maatregel dan bij de verbonden persoon (als ab-houder) zelf van toepassing en de drempel van € 500.000 geldt dan voor deze verbonden persoon (en diens partner). Dit is beleidsmatig niet bezwaarlijk. Het is wenselijk om belasting te heffen bij degene die over de gelden beschikt.

Voorbeeld na toepassing beslispunt 1

In jaar 3 heeft de dochter van X € 400.000 geleend van de bv van X. Alhoewel X in de voorgaande jaren een fictief regulier voordeel in aanmerking heeft moeten nemen, wordt de schuld van de dochter (nog) niet toegerekend aan X, omdat de schuld minder bedraagt dan € 500.000.

In jaar 4 verhoogt de dochter van X haar lening van de bv van X met € 200.000, tot € 600.000. De toename van de schulden boven € 500.000 heeft tot gevolg dat de schuld voor zover meer dan € 500.000 (€ 100.000) wordt toegerekend aan X. Het totaal van schulden van X bedraagt € 1,7 mln (€ 1,6 mln uit voorgaande jaren + € 100.000). X zijn maximumbedrag is in jaar 4 € 1,6 mln. Er wordt derhalve een FRV van € 100.000 in de heffing betrokken bij X. Het maximumbedrag van X wordt verhoogd tot € 1,7 mln.

Beslispunt 2: Wij adviseren u akkoord te gaan met het voorkomen van dubbele belastingheffing door bij vervreemding van alle ab-aandelen van de ab-houder een korting te verlenen van de nog niet aangewende verhoging van het maximumbedrag.

10.2.e

Toelichting beslispunt 2

- Indien in enig jaar een fictief regulier voordeel in aanmerking is genomen, doet zich dubbele heffing voor indien geen aanvullende maatregel wordt genomen.
- Normaliter verlaagt een (niet fictief) regulier voordeel (dividend) het eigen vermogen van een vennootschap, hetgeen uiteindelijk tot uiting komt via een lagere overdrachtsprijs bij een toekomstige vervreemding. Het fictieve reguliere voordeel heeft dit gevolg niet omdat er geen doorwerking is naar de (fiscale) jaarrekening van de vennootschap. Zo ontstaat bij latere vervreemding dubbele belastingheffing in box 2 als gevolg van een eerder in aanmerking genomen fictief regulier voordeel.
- Dubbele belastingheffing wordt voorkomen door:
 - o Een vervreemdingskorting (op verzoek) te verlenen bij vervreemding van alle ab-aandelen door de ab-houder. De vervreemdingskorting bedraagt de hoogte van het maximumbedrag ten tijde van de vervreemding minus € 500.000, voor zover dit er niet toe leidt dat een negatieve vervreemdingswinst ontstaat. Hiermee wordt belastingafstel voorkomen.
 - In aanvulling op het voornoemde kan de vervreemdingskorting wel leiden tot een negatieve vervreemdingswinst voor zover de schulden zijn afgelost en de totale schuldensom niet meer bedraagt dan € 500.000. Er is dan geen sprake meer van potentieel belastingafstel.
- In dit licht stellen we voor met de uitwerking van het beslispunt akkoord te gaan.

Voorbeeld na toepassing beslispunt 2

X heeft als gevolg van jaren 1 t/m 4 € 1,2 mln aan fictief reguliere voordelen genoten van zijn bv (hij heeft een lening van € 1,6 mln aangetrokken, € 100.000 is aan X toegerekend door de lening van zijn dochter). Het maximumbedrag van X na jaar 4 bedraagt dus € 1,7 mln.

In jaar 5 verkoopt X zijn aandelen waardoor X een vervreemdingsvoordeel van € 5 mln geniet. Aangezien X de eerder in aanmerking genomen fictieve reguliere voordelen nog kan aanwenden voor een korting op het vervreemdingsvoordeel, komt zijn vervreemdingsvoordeel uit op € 3,8 mln (€ 5 mln -/- € 1,2 mln). Dit voordeel is belast als inkomen uit aanmerkelijk belang.

Per saldo is er niet meer belasting geheven, alleen (gedeeltelijk) op een eerder moment.

Beslispunt 3: Wij adviseren u om bij de uitzondering voor nieuwe eigenwoningschulden bij de eigen bv de voorwaarde te stellen dat deze gesecureerd moet zijn met het recht van hypotheek.

10.2.e

Toelichting beslispunt 3

- Bij de heroverweging van de afschaffing van de dividendbelasting is de rc-maatregel verzacht, waardoor zowel op het moment van ingaan van de rc-maatregel reeds afgesloten als op enig moment daarna nieuw af te sluiten eigenwoningschulden worden uitgezonderd van de rc-maatregel. Aangezien de eigen woning bij een bank als onderpand zou kunnen dienen voor andere (consumptieve) leningen kan een van de doelstellingen van de maatregel – het voorkomen van belastingafstel – niet (of in mindere mate) worden bereikt (zie volgende bullet). Allereerst is in dit kader het volgende van belang:
 - Het begrip *eigenwoningschuld* dient te worden gedefinieerd. We stellen voor om aan te sluiten bij de definitie zoals deze geldt binnen de eigenwoningregeling in de wet IB 2001.
 - Deze definitie omvat een bestedingsvereiste, welke betekent dat de schuld is aangegaan in verband met verwerving, onderhoud of verbetering van de eigen woning. Die schuld wordt voor maximaal 30 jaar als eigenwoningschuld aangemerkt. Na verloop van die termijn is de schuld indien deze onder de per 2013 ingevoerde aflossingseis valt normaliter ten minste annuïtair afgelost. Voor schulden die niet onder de aflossingseis vallen, vervalt na 30 jaar het recht op aftrek als gevolg van de 30-jaarstermijn. Voor de rc-maatregel zou dit betekenen dat de uitzondering vervalt na verloop van 30 jaar vanaf het aangaan van de schuld, mits de schuld op dat moment nog bestaat.
 - Voornoemde termijn geldt sinds 2001. Schulden die zijn aangegaan voor 2001 kwalificeren vanaf 2031 niet meer als eigenwoningschuld.
 - Voor de kwalificatie als eigenwoningschuld is binnen de eigenwoningregeling niet vereist dat een recht van hypotheek wordt gevestigd jegens de schuldeiser.
- Doordat de eigenwoningschuld volledig wordt uitgezonderd van toepassing van de rc-maatregel, doet zich het risico voor dat de uitzondering gaat dienen als *'safe haven'*.
- Zo kan een ab-houder een eigenwoningschuld vanuit zijn vennootschap aantrekken om een woning aan te schaffen. Vervolgens kan de ab-houder de met een lening aangeschafte woning als onderpand geven aan (bijvoorbeeld) een bank.
 - Het gaat hier weliswaar om een vermogensbestanddeel in eigendom van de ab-houder, maar omdat de lening – aangewend voor de aanschaf van dit vermogen – wordt uitgezonderd van toepassing van de maatregel, kan het vermogensbestanddeel (in sommige gevallen) als planningsroute gebruikt worden voor herfinanciering van bijvoorbeeld een consumptiebehoefte.
 - Indien de eigen woning tot zekerheid van de bank is geworden bestaat er een reëel risico dat de ab-houder zijn schuld aan zijn vennootschap niet kan terugbetalen hetgeen mogelijk tot belastingafstel leidt.

- De voorwaarde van hypotheekrecht volgt uit de praktijk. Bij de toets of onder de huidige jurisprudentie sprake is van een verkapte uitdeling, stelt de Belastingdienst doorgaans dat de eigenwoningschuld gesecureerd moet zijn met het recht van hypotheek.
- Het vereisen van een recht van hypotheek voor de uitzondering van eigenwoningschulden bij de rc-maatregel, zal positief uitwerken in de discussies die de Belastingdienst zal voeren met belastingplichtigen met een eigenwoningschuld en een schuld van minder dan € 500.000, waar immers de bestaande praktijk wordt voortgezet.
- Om voornoemde risico tegen te gaan stellen we daarom voor deze bestaande praktijk voort te zetten en een additionele voorwaarde toe te voegen aan de uitzondering van de eigenwoningschulden. Door een eerste hypotheekrecht te verlangen zal de vanuit de ab-vennootschap gefinancierde woning minder snel nogmaals kunnen dienen als onderpand. Mogelijk kan de woning ondanks een verstrekt hypotheekrecht alsnog als onderpand dienen, dit is wel een stap waardoor voornoemde planningsroute wordt ontmoedigd.
- De keerzijde is dat het vereisen van een hypotheekrecht niet aansluit bij het eigenwoningregime waar een hypotheekrecht geen voorwaarde is om een lening als eigenwoningschuld aan te kunnen merken. Een lening bij de bv zonder recht van hypotheek kan – als aan de overige voorwaarden is voldaan – nog steeds kwalificeren als eigenwoningschuld binnen de eigenwoningregeling. In de praktijk zal de ab-houder zich echter vanwege de rc-maatregel waarschijnlijk gedwongen zien om toch een lening waaraan een recht van hypotheek gekoppeld is aan te gaan bij de bv. Het onderscheid tussen de eigenwoningregeling en de rc-maatregel is te verdedigen vanuit de noodzaak om met betrekking tot de rc-maatregel planningsmogelijkheden te voorkomen.
- Het is mogelijk informatie over hypotheekrechten te achterhalen via het Kadaster en te gebruiken als contra-informatie. Het vereisen van een hypotheekrecht vereist wel dat de Belastingdienst aan een extra criterium moet toetsen. Uiteindelijk kan aan de hand van de definitieve uitvoeringstoets bij het wetsvoorstel worden afgewogen of de extra uitvoeringskosten van deze voorwaarde opwegen tegen de voordelen ervan.

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DB 224268 Beslispuntennotitie rc-maatregel
 Nummer: 2018-0000032852
 Algemeen taakverzoek: BDG: Advies aan DG BD om te paraferen. TvB 19/12

Dag allen,

Bijgaand de beslispuntennotitie voor de verdere uitwerking van de rc-maatregel. De punten zijn met de ter info groep afgestemd.

Graag zo spoedig mogelijk paraferen zodat tas van woensdag gehaald wordt.

Hartelijke groeten,

10.2.e

Document: DB 2018-224268 Beslispunten bovenmatig lenen bij de eigen vennootschap (2018-0000224268)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
Hasekamp, PF (Pieter) (AL DGFZ)	19-12-2018, 14:37	DGFZ Paraferen
Uijlenbroek, JJM (Jaap) (MT)	19-12-2018, 12:26	DGBEL Paraferen
Bruinsma, SWFH (Enk) (MT)	19-12-2018, 10:29	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen
10.2.e FISCALITEIT)	19-12-2018, 10:20	DGBEL/MT Fiscaliteit Paraferen
(DB/AV)	19-12-2018, 09:20	DB Paraferen

10.2.e

HEDEN

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris

10.2.e

10.2.e

Directie Directe

Belastingen

Inlichtingen

10.2.e

10.2.e @minfin.nl
www.minfin.nl

Datum

20 februari 2019

Notitienummer

2019-0000030657

Auteur

10.2.e

Van

de directeur Directe
Belastingen

Kopie aan

Bijlagen

3

notitie

Beslispuntennotitie internetconsultatie RC-maatregel

Bijgevoegd ontvangt u het conceptwetsvoorstel met toelichting tot wijziging van de Wet inkomstenbelasting (Wet IB 2001) en de Invorderingswet 1990 (IW 1990) ter ontmoediging van het bovenmatig lenen door de aanmerkelijkbelanghouder van zijn eigen vennootschap (Wet rekening-courantmaatregel) (hierna: het wetsvoorstel). U wordt verzocht akkoord te gaan met de internetconsultatie van het wetsvoorstel.

11.1

11.1

11.1

Toelichting beslipunt 1

Algemeen

- In eerdere notities aangaande de rekening-courantmaatregel zijn de contouren van en enkele beslipunten over de maatregel aan u voorgelegd. Deze zijn allemaal verwerkt in het bijgesloten concept wetsvoorstel en daartoe behorende memorie van toelichting. Voor de volledigheid zijn ook de eerste beslipuntennotities samengevoegd en als bijlage aangehecht.
- Het wetsvoorstel introduceert een maatregel die het bovenmatig lenen door de aanmerkelijkbelanghouder van zijn eigen vennootschap ontmoedigt. Een lening is bovenmatig vanaf € 500.000.

11.1

- In januari van dit jaar is het concept wetsvoorstel en de toelichting op ambtelijk niveau besproken met EZK, AZ en SZW.

11.1

11.1

- Na de consultatieperiode zullen (enkele) belangstellenden worden uitgenodigd om langs te komen om hun inbreng tijdens de consultatie nader toe te lichten. Het ligt in de lijn der verwachting dat met de NOB, het RB en VNO-NCW/MKB-NL zo'n gesprek zal worden gevoerd.
- Mogelijk wordt na uw akkoord in het wetsvoorstel nog een aantal kleine technische punten gefinetuned. Wezenlijke wijzigingen zullen dat niet zijn.

Uitvoeringstoets

- Over de vormgeving van dit wetsvoorstel vindt intensief overleg plaats tussen DGFZ, DGBD en de Belastingdienst.
- Parallel aan de consultatie zal de uitvoeringstoets (UTNS) worden gestart om de mogelijke gevolgen voor de Belastingdienst in kaart te brengen.

Toelichting besispunt 2

- De contouren van het wetsvoorstel zijn vastgesteld door de Ministerraad ten tijde van de augustusbesluitvorming en bij de heroverweging als gevolg van het niet afschaffen van de dividendbelasting.
- Bij de uitwerking van de maatregel is een keuze gemaakt, die als aanscherping gezien zou kunnen worden, om aan de uitzondering voor de eigenwoningschuld een voorwaarde te verbinden. De voorwaarde dat er zekerheid moet zijn gesteld voorkomt dat er tweemaal ter waarde van de eigen woning geleend kan worden, eenmaal bij de eigen bv en eenmaal bij de bank.

11.1

11.1

11.1

WILLEM-ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

**Wijziging van de Wet inkomstenbelasting 2001 en de Invorderingswet 1990 ter
bestrijding van belastinguitstel en -afstel als gevolg van excessief lenen bij een eigen
vennootschap (Wet rekening-courantmaatregel)**

VOORSTEL VAN WET

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is fiscale maatregelen te treffen
die het aanhouden of aangaan van leningen tussen de aanmerkelijkbelanghouder en zijn
vennootschap ontmoedigen;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen
overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en
verstaan bij deze:

Artikel I

De Wet inkomstenbelasting 2001 wordt als volgt gewijzigd:

A. Artikel 4.13 wordt als volgt gewijzigd:

1. In de aanhef van het eerste lid wordt "behoren" vervangen door "behoren mede".
2. In het eerste lid, onderdeel e, wordt "plaatsvinden. Bijschrijving op die aandelen wordt
met uitreiking van aandelen gelijkgesteld." vervangen door "plaatsvinden;".
3. Aan het eerste lid wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:
f. het bovenmatige deel van schulden die de belastingplichtige, zijn partner of de
belastingplichtige tezamen met zijn partner, rechtens dan wel in feite direct of indirect heeft bij een
of meer lichamen waarin de belastingplichtige een aanmerkelijk belang heeft (het fictief reguliere
voordeel).
4. Onder vernummering van het tweede lid tot derde lid wordt een lid ingevoegd, luidende:
2. Voor de toepassing van het eerste lid, onderdeel e, wordt bijschrijving op aandelen met
uitreiking van aandelen gelijkgesteld.

B. Na artikel 4.14 worden drie artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 4.14a Fictief reguliere voordelen

1. Onder het bovenmatige deel van schulden, bedoeld in artikel 4.13, eerste lid, onderdeel f, wordt verstaan de totale som van die schulden voor zover deze het maximumbedrag van € 500.000 overschrijdt.
2. Schulden van de belastingplichtige, zijn partner of de belastingplichtige tezamen met zijn partner worden in een kalenderjaar eenmaal in aanmerking genomen bij de belastingplichtige en zijn partner tezamen. Het maximumbedrag, bedoeld in het eerste lid, geldt voor de belastingplichtige en zijn partner gezamenlijk.
3. Voor de toepassing van het eerste lid wordt onder schulden verstaan alle civielrechtelijke schuldverhoudingen en verplichtingen aan het einde van het kalenderjaar op basis van de nominale waarde.
4. Bij de toepassing van het eerste lid blijft een eigenwoningschuld als bedoeld in artikel 3.119a buiten aanmerking voor zover een recht van hypotheek tot zekerheid van de eigenwoningschuld is verstrekt aan de vennootschap..

Artikel 4.14b Flankerende maatregelen ter zake van fictief reguliere voordelen

1. Het maximumbedrag, bedoeld in artikel 4.14a, eerste lid, wordt vermeerderd met de bedragen die in voorafgaande jaren op grond van artikel 4.13, eerste lid, onderdeel f, in de heffing zijn betrokken.
2. Een schuld van een met de belastingplichtige verbonden persoon aan een lichaam waarin de belastingplichtige een aanmerkelijk belang als bedoeld in afdeling 4.3 heeft, maar waarin de verbonden persoon geen aanmerkelijk belang als bedoeld in afdeling 4.3 heeft, wordt als bovenmatig deel als bedoeld in artikel 4.14a, eerste lid, in aanmerking genomen bij de belastingplichtige voor zover de schuld van de verbonden persoon meer bedraagt dan € 500.000 en geen schuld is als bedoeld in artikel 4.14a, vierde lid. Voor de toepassing van de eerste zin wordt onder een met de belastingplichtige verbonden persoon verstaan: een bloed- of aanverwant in de rechte lijn van de belastingplichtige of van zijn partner.
3. Indien een schuld op grond van het tweede lid bij meerdere belastingplichtigen als bovenmatig deel in de heffing wordt betrokken, wordt het bovenmatige deel, bedoeld in artikel 4.14a, eerste lid, in gelijke delen bij ieder van hen in de heffing betrokken.
4. Een schuld ter zake waarvan een regulier voordeel als bedoeld in artikel 4.12, onderdeel a, niet zijnde een fictief regulier voordeel als bedoeld in artikel 4.13, eerste lid, onderdeel f, in aanmerking is genomen, wordt niet in aanmerking genomen als schuld als bedoeld in artikel 4.14a, eerste lid.

Artikel 4.14c Maximumbedrag bij het ontstaan van binnenlandse belastingplicht

1. Indien een belastingplichtige in Nederland gaat wonen en hij op dat tijdstip schulden heeft aan een lichaam als bedoeld in artikel 4.13, eerste lid, onderdeel f, wordt het maximumbedrag, bedoeld in artikel 4.14a, eerste lid, gesteld op het bedrag van die schulden, doch ten minste op € 500.000.
2. Het eerste lid is niet van toepassing indien de belastingplichtige voordien is opgehouden in Nederland te wonen. In dat geval wordt het maximumbedrag, bedoeld in artikel 4.14a, eerste

lid, gesteld op het maximumbedrag dat gold voor de belastingplichtige op het tijdstip dat hij ophield in Nederland te wonen.

3. Het eerste lid is mede niet van toepassing indien de belastingplichtige voordien ten aanzien van een aanmerkelijk belang buitenlands belastingplichtige is geweest. In dat geval wordt het maximumbedrag, bedoeld in artikel 4.14a, eerste lid, gesteld op het maximumbedrag dat gold bij de beëindiging van de toepassing van afdeling 7.3.

4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld inzake de vaststelling van het maximumbedrag, bedoeld in artikel 4.14a, eerste lid, voor de gevallen, bedoeld in het tweede en derde lid.

C. Aan **artikel 4.43** wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Een fictief regulier voordeel als bedoeld in artikel 4.13, eerste lid, onderdeel f, wordt geacht te zijn genoten bij het einde van het kalenderjaar:

D. Na **artikel 10a.20** worden twee artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 10a.21 Overgangsbepaling vereisten hypotheekrecht bij het fictief reguliere voordeel

Bij de toepassing van artikel 4.14a, eerste lid, blijft mede buiten aanmerking een op 31 december 2021 bestaande eigenwoningschuld als bedoeld in artikel 3.119a waarvoor geen recht van hypotheek tot zekerheid van de eigenwoningschuld is verstrekt aan de vennootschap.

Artikel 10a.22 Overgangsbepaling vervreemdingskorting bij vervreemding aanmerkelijk belang

1. Ingeval artikel 4.13, eerste lid, onderdeel f, in het jaar 2022 toepassing heeft gevonden en de belastingplichtige na een vervreemding als bedoeld in artikel 4.12, onderdeel b, niet zijnde een vervreemding als bedoeld in artikel 4.16, eerste lid, aanhef en onderdeel h, niet langer een aanmerkelijk belang heeft als bedoeld in afdeling 4.3, wordt het vervreemdingsvoordeel, bedoeld in artikel 4.19, eerste lid, verminderd, doch niet verder dan tot nihil, met de vervreemdingskorting. De vervreemdingskorting bedraagt het in 2022 in aanmerking genomen fictief reguliere voordeel, bedoeld in artikel 4.13, eerste lid, onderdeel f.

2. Ingeval het vervreemdingsvoordeel bedoeld in artikel 4.19, eerste lid, wordt verminderd met de vervreemdingskorting, bedoeld in het eerste lid, wordt het maximumbedrag, bedoeld in artikel 4.14a, eerste lid, voor de toepassing van artikel 4.13, eerste lid, onderdeel f, in de daaropvolgende jaren verlaagd met de verleende vervreemdingskorting.

Artikel II

In de Invorderingswet 1990 wordt aan **artikel 25**, achtste lid, onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel c door een puntkomma, een onderdeel toegevoegd, luidende:

d. Ingeval een toename plaatsvindt van de schulden in de zin van artikel 4.13, eerste lid, onderdeel f, van de Wet inkomstenbelasting 2001, voor een bedrag ter grootte van 26,9 percent

van het verschil tussen de totale som van de schulden en het maximumbedrag, bedoeld in artikel 4.14a, eerste lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001, bepaald als ware de belastingschuldige nog woonachtig in Nederland, voor zover het verschil tussen de totale som van de schulden en het maximumbedrag bedoeld in artikel 4.14a, eerste lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001, niet eerder heeft geleid tot intrekking van het uitstel van betaling, verminderd met de over het verschil tussen de totale som van de schulden en het maximumbedrag, bedoeld in artikel 4.14a, eerste lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001 in het buitenland feitelijk geheven belasting.

Artikel III

Deze wet treedt in werking met ingang van 1 januari 2022.

Artikel IV

Deze wet wordt aangehaald als: Wet rekening-courantmaatregel.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Staatssecretaris van Financiën,

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DB 4080 Beslispuntennotitie internetconsultatie RC-maatregel

Nummer: 2019-0000004080

Algemeen taakverzoek: BDG: Advies aan DGBD paraferen: LG 21/2 Allen,

Bijgaand ontvangen jullie de beslispuntennotitie voor de internetconsultatie aangaande de rc-maatregel. De notitie wordt vergezeld door de wettekst en de memorie van toelichting.

Veel dank voor jullie prompte medewerking.
Hartelijke groeten,

10.2.e

Document: DB 2019-30657 Beslispuntennotitie internetconsultatie rc-maatregel (2019-0000030657)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
Hasakamp, PF (Pieter) (AL DGFZ)	21-02-2019, 12:11	DGFZ Paraferen
10.2.e	21-02-2019, 11:15	COMM voor DGFZ Paraferen
Uijlenbroek, JJM (Jaap) (MT)	21-02-2019, 10:45	DGBEL Paraferen
Bruinsma, SWFH (Erik) (MT)	20-02-2019, 19:03	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen
Bleek, J (Jos) de (MT)	20-02-2019, 17:04	DGBEL/MT Fiscaliteit Paraferen
10.2.e	20-02-2019, 14:07	DB Paraferen

11.1

Notitie uitvoeringsproblemen bij aanpak lenen van de BV door kantoor MKB Utrecht.

10, 2e

MKB Utrecht, 16 januari 2018

- Heel veel digra's lenen heel veel geld van hun BV; In 250 posten van alleen MKB Utrecht wordt er € 0,5 mrd! geleend;

10, 2d

- Als aanpak mogelijk lijkt, vaak als er geen vermogen meer is bij de digra, leidt de heffing tot grote problemen bij de digra (en invorderingsproblemen Beldienst);

11, 1

1. Knelpunten bij het lenen van de BV door de digra.

De heer Meijer heeft in het weekblad voor fiscaal recht een artikel geschreven over relatieve schijnleningen van de BV. Over de omvang van de problematiek schrijft hij:

Deze materie is nogal explosief gezien de veelvuldig voorkomende exorbitante schuldposities van dga's. Ik schat het aantal BV's waar dit speelt op 100.000. Bij een gemiddelde schuldpositie van € 100.000 hebben we het over een totaal van maar liefst € 10 miljard. Omdat bij het converteren van de schuld in dividend bruterij moet plaatsvinden, is het hiermee gemoeide latente belang aan box 2-heffing € 3,3 miljard.

Een excessieve schuldpositie kan in plaats van dividend ook materiële afkoop van lijfrente- en pensioenaanspraken betekenen. In dat geval is het leed voor de betrokken aandeelhouder helemaal niet te overzien.

Ook vanuit medewerkers van MKB Utrecht krijg ik al enkele jaren signalen dat de problematiek omtrent het lenen van de BV door de digra tot grote uitvoeringsproblemen leidt. In verband hiermee zal ik in deze notitie een beschrijving geven van deze problematiek en waar de knelpunten in de uitvoering liggen. Om een indruk te geven hoeveel aangiften VPB kantoor Utrecht onder handen heeft heb ik twee overzichten in bijlage 1 en 2 opgenomen. De aangiften VPB 2014 zijn op 8 september 2016 bij de medewerkers uitgezet en de aangiften VPB 2015 zijn op 6 juli 2017 uitgezet.

2. Behandeling leningen van de BV door MKB Utrecht

De medewerkers VPB hebben sinds september 2016 de uitworp rekening courant posten opgepakt. Er zijn veel vragenbrieven verzonden. Hierna zijn diverse reacties van adviseurs binnengekomen. Grofweg de volgende reacties hebben we ontvangen:

- a. Weigeren om mee te werken aan vermindering van de rekening courant, bijvoorbeeld omdat gesteld wordt dat voldoende vermogen aanwezig zou zijn.

- b. Onderhandelen om de rekening courant af te bouwen. Dit is een zeer tijdrovend proces om uiteindelijk een vaststellingsovereenkomst rekening courant af te sluiten. Vaak moet er ook nog een schriftelijke leningsovereenkomst worden opgemaakt. Dit vergt veel onderhandelingsstijd.
- c. Als er niet uitgekomen wordt kan de inspecteur een dividenduitkering stellen. Dit betekent vaak een beroepsprocedure. De Belastingdienst meent dat het vermogen de BV wel definitief heeft verlaten. Er bestaat dan verschil van inzicht of de digra nog kan of zal terugbetalen (Bijlage 7). Ook het in aanmerking te nemen jaar is lastig. Regelmatig is er na afloop van de beroepsprocedure geen geld meer om de aanslagen te betalen. (voorbeeld Hof Arnhem Leeuwarden VN 2015/25.19.24.)
- d. Geen terugbetalingscapaciteit meer aanwezig. Adviseur vraagt om een oplossing. Dit betekent vaak verkoop woonhuis en beslag op vermogen en toekomstige inkomsten. Zeer ingrijpend en arbeidsintensief (heffing en invordering)
- e. In een enkel geval wordt een dividenduitdeling gedaan om de rekening courant aan te passen.

10, 2e (heffer MKB Utrecht) geeft aan dat hij minimaal 10, 2g bezig is om een post tot een goed einde te brengen (Bijlage 6). Voor MKB staat voor een aangifte VPB een tijdsduur 10, 2g. In 2017 heeft kantoor Utrecht 2.407 aangiften VPB geregeld met een gemiddelde 10, 2g Veel

10, 2d; 11, 1

3. Mogelijkheden door middel van intensief toezicht?

In de aangifte vennootschapsbelasting kan het risico worden gedetecteerd dat de digra grote leningen van de BV heeft opgenomen.

- Uitworpen debetstanden, relatief grote aantallen en grote inspanningen

10, 2d Schuld van aandeelhouder aan lichaam (waarde) is ten opzichte van vorig jaar (waarde) met (waarde) toegenomen

10, 2d De schuld van de aandeelhouder aan het lichaam (waarde) is groter dan een bepaald bedrag, en de hierop door de aandeelhouder betaalde rente is nihil

10, 2d Schuld van aandeelhouder aan lichaam (waarde) is ten opzichte van voorgaand jaar (waarde) met (waarde) toegenomen. Benaderd vermogen AH (waarde) mogelijk ontoereikend

10, 2d Saldo schuld van aandeelhouder aan lichaam (waarde) relatief hoog. Benaderd vermogen AH voorgaand jaar (waarde) mogelijk ontoereikend. Saldo Box 3 vorig jaar (waarde)

10, 2d Saldo schuld van aandeelhouder aan lichaam (waarde) relatief hoog. Benaderd vermogen AH voorgaand jaar (waarde) mogelijk ontoereikend. Saldo Box 3 vorig jaar (waarde)

10, 2d Voorziening voor pens. en lijfr. bedraagt (waarde) en schuld AH aan lichaam bedraagt (waarde). Beoordeel mogelijke afkoop oudedagsvoorz. Benaderd prive vermogen aindh. (waarde)

2015 MKB Kantoor MKB Utrecht

Uitworp	Aantal
---------	--------

10, 2d	
--------	--

10, 2d hebben al hoge drempels om de uitworp te beperken.

10, 2d zijn nieuwe uitworpen debetstanden. In deze uitworpen zitten wel dubbeltellingen. In de praktijk leidt de aanpak van deze uitworpen vaak direct tot betalingsproblemen bij de digra. Er is immers geen of weinig vermogen bij de digra in privé meer.

Zoals gezegd, 10, 2g om een dergelijke post tot een goed einde te brengen.

- In veel gevallen is het opleggen van een uitdeling zinloos:

De huidige stand van de jurisprudentie met lenen van de BV is dat er over het algemeen pas sprake van een dividenduitdeling is indien een vennootschap aan haar aandeelhouder een lening verstrekt waarvan aannemelijk is dat deze niet kan of zal worden afgelost. Feitelijk betekent dit dat de Belastingdienst te laat is met het vaststellen van een uitdeling omdat er in privé al geen geld meer is. Alleen in de situatie waarin een vennootschap van de digra nog vermogen heeft, bestaat de mogelijkheid dat in de toekomst inkomstenbelasting over deze uitdeling wordt betaald. (Een voorbeeld van het opleggen van een niet inbare uitdeling is de beroepsprocedure voor Hof Arnhem Leeuwarden VN 2015/25.19.24.)

- Aanpak van uitworpen 10, 2d is moeizaam

Indien er voldoende vermogen bij de digra en/of BV aanwezig is, dan is het soms mogelijk om een vaststellingsovereenkomst rekening courant af te sluiten. Er zijn adviseurs die dit weigeren omdat de digra er geen belang bij heeft. Een overtreding van de voorwaarden van de vso zal leiden tot een uitdeling waarover in beginsel inkomstenbelasting betaald zal gaan worden.

10, 2d

- te hoge levensstandaard digra valt heel moeilijk terug te draaien.

Vaak is de oorzaak van het toenemen van de leningen van de BV dat de digra een te hoge levensstandaard heeft. De digra ervaart het geld van de BV als geld waarover hij vrij kan beschikken. Ook de rente hoeft niet betaald te worden, maar wordt over het algemeen bijgeschreven bij de hoofdsom. Het opdrogen van de inkomstenbron leidt uiteindelijk onvermijdelijk tot betalingsproblemen, tenzij het bestedingspatroon van de digra wordt aangepast. Een vergelijkbaar en samenhangend probleem als dat van het pensioen in eigen beheer doemt op (te weinig geld in bv voor uitvoering pensioen).

- **De gemiste uitdeling bij het ontbreken van terugbetalingscapaciteit van de digra komt niet tot uiting in de cijfers.**

Het ontbreken van betalingscapaciteit bij de digra om de leningen van de BV terug te betalen wordt pas vaak duidelijk aan het eind van de levenscyclus van de onderneming. In samenwerking met de afdeling invordering wordt de entiteit afgewikkeld en de BV ontbonden.

10, 2d

4. Maatschappelijk belang

- **Groot financieel belang**

Lenen van de BV is voor de digra het goedkoopst om geld uit de BV te halen. In de praktijk constateren we dat dit ook heel veel voorkomt. Kantoor MKB Utrecht heeft ongeveer 70.000 besloten vennootschappen. Indien 20.000 BV's leningen aan de digra verstrekken met een gemiddelde lening van € 100.000 is een bedrag van € 2 miljard uitgeleend. Stel dat in 5% van de gevallen de digra aan het eind van de rit de leningen niet meer kan terugbetalen, dan bedraagt de gemiste inkomstenbelasting bij kantoor MKB Utrecht bij een ab-tarief van 25% € 25 mio. (geen brutering toegepast) Daarnaast wordt het vermogen in box 3 niet verhoogd en bij faillissement of ontbinding ontstaat ook nog vaak een verlies uit aanmerkelijk belang.

- **De levensstandaard van de digra wordt gefinancierd met leningen van de eigen BV.**

Het lenen van de BV is makkelijk om de uitgaven van de digra te financieren. Indien de onderneming op enig moment minder goed draait, is het moeilijk voor de digra om de levensstandaard aan te passen. In de praktijk komen we deze gevallen heel vaak tegen. De digra realiseert zich niet dat er nog een latente belastingclaim aanwezig is. Dit levert ook de nodige persoonlijke drama's op. Eigenlijk zou de digra tegen zichzelf beschermd moeten worden om te voorkomen dat er geen rekening wordt gehouden met de latente belastingclaim.

- **Negatieve publiciteit**

Twee jaar geleden heeft er al een journalist van Financieel Dagblad geïnformeerd in hoeverre het artikel van de heer Meijer juist is.

5. Conclusie

11, 1

6. Bijlagen

Ter ondersteuning heb ik diverse documenten van medewerkers kantoor MKB Utrecht verzameld waaruit de fiscale problematiek met betrekking tot het lenen uit de BV blijkt.

Bijlage 1 en 2: Onderhanden werk rekening courant van kantoor MKB Utrecht

Bijlage 3: Mail 10, 2e waarin wordt aangegeven dat de afgelopen drie jaar meer dan 100 verzoeken zijn gedaan om een problematische leningssituatie te bespreken.

Bijlage 4: Mail 10, 2e met een overzicht van oninbare leningen.

Bijlage 5: Mail 10, 2e met drie casussen waarbij digra geen terugbetalingscapaciteit heeft.

Bijlage 6: Mail 10, 2e waarbij hij aangeeft dat de behandeling van een casus 10, 2g uur in beslag neemt.

Bijlage 7: Lopende beroepsprocedure kantoor MKB Utrecht FutD 2017-1209 Verhoging lening met 14 mio is uitdeling?

Bijlage 1	AFGEDAAN		LENING(EN)	€	236.752.000
BEHANDELAAR	RESULTAAT	IB HEFFING	T.B.V.	stand ultimo 2014	
10, 2e			eigen woning/overig		67 AWR
	afspraken omtrent aflossing	ja	overig		
	geen actie	nee	eigen woning/overig		
	alsnog zekerheid	nee	overig		
			overig		
	afspraken omtrent aflossing	nee	eigen woning/overig		
	geen actie	nee	eigen woning/overig		
	standpunt ingenomen	nee	overig		
			overig		
	afspraken omtrent aflossing	nee	eigen woning/overig		
	geen actie	nee	overig		
	geen actie	nee	eigen woning/overig		
	geen actie	nee	overig		
	alsnog zekerheid	nee	eigen woning/overig		
	alsnog zekerheid	ja	eigen woning/overig		
	geen actie	nee	overig		
	geen actie	nee	eigen woning/overig		
	geen actie	nee	overig		
			eigen woning		
			eigen woning/overig		
			overig		
	geen actie	nee	overig		
	geen actie	nee	overig		
	uitdeling	ja	overig		
	alsnog zekerheid	nee	overig		
	geen actie		overig		
			eigen woning/overig		
	afspraken omtrent aflossing	nee	eigen woning/overig		
	geen actie	nee	eigen woning/overig		

10, 2e	geen actie	nee	eigen woning/overig	67 AWR
	geen actie	nee	overig	
			eigen woning/overig	
	geen actie	nee	overig	
			eigen woning/overig	
	alsnog zekerheid	nee	eigen woning/overig	
	geen actie	nee	overig	
	geen actie	nee	eigen woning/overig	
			eigen woning/overig	
	afspraken omtrent aflossing	nee	eigen woning/overig	
	standpunt ingenomen	nee	overig	
	geen actie	nee	eigen woning/overig	
	afspraken omtrent aflossing	nee	eigen woning/overig	
	geen actie	nee	overig	
	afspraken omtrent aflossing	nee	eigen woning	
			overig	
			overig	
	geen actie	nee	overig	
	geen actie	nee	overig	
	geen actie	nee	eigen woning/overig	
	alsnog zekerheid	nee	eigen woning	
	geen actie	nee	overig	
	geen actie	nee	overig	
	afspraken omtrent aflossing	nee	eigen woning/overig	
	afspraken omtrent aflossing	nee	eigen woning/overig	
	geen actie	nee	eigen woning/overig	
			eigen woning/overig	
	geen actie	nee	eigen woning/overig	
			eigen woning/overig	
	geen actie	nee	overig	
	VSO	nee	eigen woning/overig	
	geen actie	nee	overig	
			overig	

10, 2e	geen actie	nee	overig	67 AWR
	standpunt ingenomen	nee	overig	
	uitdeling	ja	overig	
	geen actie	nee	overig	
	geen actie	nee	overig	
	geen actie	nee	overig	
			eigen woning/overig	
			eigen woning/overig	
	geen actie	nee	eigen woning/overig	
			overig	
			eigen woning	
			overig	
	geen actie	nee	eigen woning	
	afspraken omtrent aflossing	nee	overig	
	geen actie	nee	eigen woning/overig	
	geen actie	nee	overig	
	geen actie	nee	eigen woning/overig	
			overig	
			eigen woning/overig	
	geen actie	nee	overig	
	geen actie	nee	overig	
	standpunt ingenomen	nee	eigen woning/overig	
	afspraken omtrent aflossing	nee	eigen woning	
	alsnog zekerheid	nee	overig	
	geen actie	nee	overig	
	uitdeling	ja	overig	
	geen actie	nee	overig	
	geen actie	nee	overig	
	geen actie	nee	overig	
	VSO	nee	overig	
			overig	
	geen actie	nee	overig	
	geen actie	nee	eigen woning	

10, 2e			overig	67 AWR
	standpunt ingenomen	nee	eigen woning/overig	
	VSO	nee	eigen woning/overig	
			eigen woning/overig	
	geen actie	nee	overig	
	standpunt ingenomen	nee	eigen woning/overig	
	afspraken omtrent aflossing	nee	eigen woning/overig	
	geen actie	nee	overig	
			eigen woning	
	geen actie	nee	overig	
	standpunt ingenomen	nee	eigen woning/overig	
	geen actie	nee	overig	
	geen actie	nee	eigen woning	
	geen actie	nee	overig	
	uitdeling	ja	overig	
	afspraken omtrent aflossing	nee	eigen woning/overig	
	uitdeling	ja	overig	
	VSO	nee	eigen woning/overig	
	alsnog zekerheid	nee	eigen woning	
	VSO	nee	eigen woning	
	afspraken omtrent aflossing	nee	eigen woning/overig	
	geen actie	nee	overig	
	VSO	ja	overig	
	standpunt ingenomen	nee	eigen woning/overig	
	ssia		overig	
	standpunt ingenomen	nee	eigen woning	
			eigen woning/overig	
	geen actie	nee		

OPMERKINGEN

schuld heeft wel geld maar ook een hoog bestedingspatroon
leningovereenkomsten opgemaakt en dividend uitgekeerd
e.w. vreselijk onder water

hyypothecaire zekerheid
controle

schuld. afgelost door dividend en gedekt door hypotheek e.w.
typefout in winstbijlage. Schuld is geen n maar
er was al een vso uit 2012, wordt globaal nagekomen

maximum r.c. afgesproken en opbrengst verkoop huis als aflossing (heeft men beloofd)

voor start actie reeds afgedaan

lening als onzakelijk aangemerkt, er is wel dekking

2015 alles afgelost

notariele akten opgemaakt

Door het stellen van een vragenbrief al bereikt dat dividend is uitgedeeld. Daarom maar als "alsnog zekerheid" gekwalificeerd.

Met behandeling van de aangiften 2009 en 2010 zijn reeds vragen over dezelfde punten gesteld en akkoord bevonden. Aangifte conform afgedaan.

schuld aanwezig vermogen
hypothecair gedekt, overleg over andere zaken

Gezien het eigen vermogen van de B.V. en het feit dat de DGA vermogend is (inkomsten, bezittingen) zie ik geen aanleiding om hier verder aandacht aan te b
na beoordeling met pensioenskundige is de verwachting dat rek crt met afkoop pensioen gaat worden opgelost.

tot op heden inmiddels ruim dividend uitgekeerd en alles afgelost

naast zekerheid afspraken over aflossing

voor start actie reeds afgedaan

behandelvoornemen afkoop pensioen 2017 en dekking voor de rest aanwezig

er is al een VSO aanwezig
2015 is inmiddels binnen en alles is afgelost

IB was al geregeld, daarom afgedaan
digra 67awr overleden 2015
overeenkomsten opgemaakt
2015 afgelost 67awr, box 3 vermogen 67awr
niet behandeld in verband met vertrek 67awr

bezig met afspraken, uiteindelijk is afgesproken dat alles wordt afgelost middels afkoop pensioen en eigen middelen.
er zijn wel leningovereenkomsten maar zekerheden nog niet. Gaan alsnog worden verstrekt. VPB leningen als onzakelijk aangemerkt en verder conform afge
reactie op mvragenbrief binnen, nog te beoordelen
Aflossing door verkoop woning, afspraak over dividend en verklaard dat niet zakelijk is en geen afboekingen zullen worden geaccepteerd
is echte rekening courant inzake intercompany leveringen 67awr
leningovereenkomsten aanwezig + grote dividenduitkering

67awr vermogen, brief gestuurd niet op zakelijkheid beoordeeld.
digra geëmigreerd, had voor die tijd moeten worden aangepakt. Op grond van verdrag nu geen mogelijkheden
lening ovk aanwezig, vermogen box 3: 67awr rek crt gedeelte middels dividend in 2017 afgelost
leningovk's opgevraagd en ontvangen
2015 afgelost 67awr, box 3 vermogen 67awr
middels dividend is in 2015 alles afgelost
bij aangifte 2015 wordt behandeling voortgezet
Het geld is geleend voor box 3 vastgoed. Na taxatie blijkt de waarde ervan hoger dan de woz waarde. Daarnaast hebben we afspraken gemaakt over het terug
voldoende vermogen aanwezig
helpt eigen woning hypotheek afgedekt, andere helpt vakantiewoningen, afspraak over maximale schuld t.o.v. WOZ + niet zakelijk verklaard
afgelost 2015

zekerheden aanwezig en voldoende vermogen
controle, eind februari vervolg
2015 afgelost half miljoen, box 3 vermogen 67awr

inmiddels 2015 dividend uitkeringen en terugbetaling kapitaal
onzakelijk verklaard maar geen verdere actie in verband met voldoende vermogen
alle geld is weg, geen mogelijkheid aflossing. In 2017 leningen en pensioen belasten voor IB en B.V. liquideren.
is echte rekening courant inzake intercompany leveringen art 67 AWR
pensioen is beoordeeld maar rek. crt. Uiteindelijk Niet (niet zichtbaar)

voldoende vermogen

67 AWR

in controle

pos/neg hyp verklaring aanwezig + aflossingsschema. Voldoende vermogen
er is een half miljoen afgelost en er volgt nog een dividend
voldoende vermogen

67 AWR

niet behandeld

lening overeenkomst aanwezig

onzakelijk verklaard, geen verdere actie in verband met inkomen en geringe aflossing en prioriteiten

67 AWR

voldoende vermogen, ovk opgemaakt en geen verdere toename

67 AWR

2014 conform, 2015 naar veldtoets

vso + correctie op pensioen

gevolgd i.v.m. compliant gedrag in vooroverleg en overwaarde eigen woning

onzakelijk verklaard, in toekomst niet ten laste van winst
vso aflossing ingaande 2018

voldoende vermogen + inkomsten. Geen vragen gesteld in verband met prioriteiten
mogelijk onzakelijk verklaard, deels gedekt door hypotheek, rest i.v.m. omvang en prioriteiten gelaten wat het is

voldoende vermogen, gaat pensioen afkopen

67 AWR

voor start actie reeds afgedaan
voor aankoop eigen woning, door verkoop oude woning ultimo 2015 weer nihil
rappel gaat 3e week februari de deur uit
uitdeling voor het gehele bedrag

67 AWR

67 AWR

Aflossen in 10 jaar tot acceptabele stand
afgesproken is in 2017 door afkoop pensioen rek crt. Op te lossen . Behandelvoornemen opgenomen
i.v.m. relatief geringe omvang en geen toename cf afgedaan

geen zekerheden, verklaring laten ondertekenen dat nimmer ten laste van resultaat wordt afgewaardeerd.
leeft van de wind?

onzakelijk verklaard na opvragen info. "geen reden aan te nemen dat hij niet zal terug betalen"

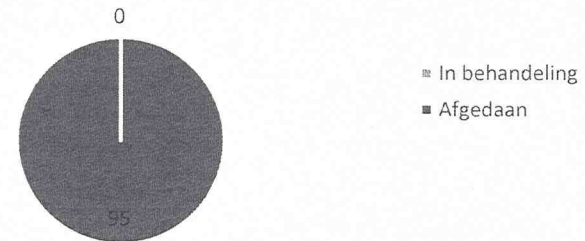
winstbijlage verkeerd ingevuld. Schuld digra is vordering digra

esteden. Aangifte conform afgedaan.

daan.

gbrengen van de schuld naar de waarde van het vastgoed.

Voortgang R/C-behandeling

KENMERKEN R/C'S

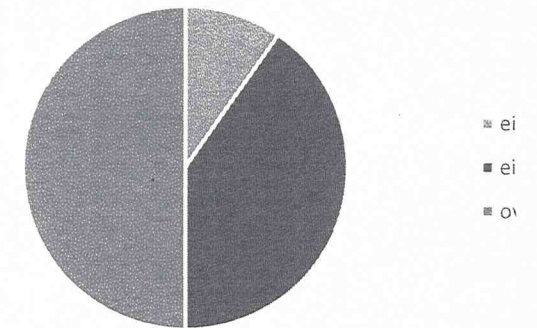
Hoogte vorderingen op AH (€)

1.000.000+
750.000 - 1.000.000
500.000 - 750.000
250.000 - 500.000
0 - 250.000

0

1

Aanwending leningen

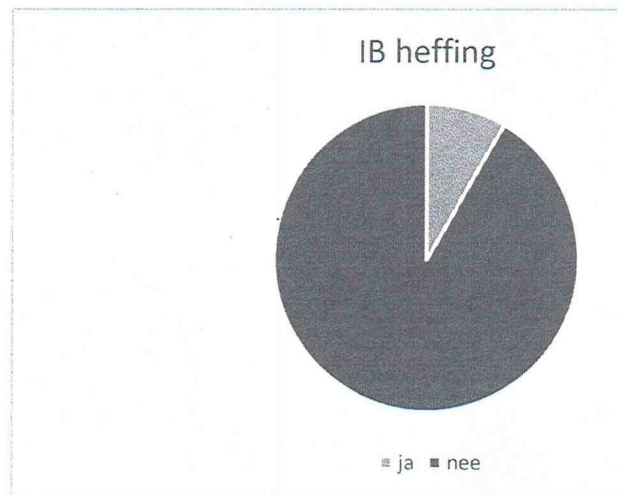
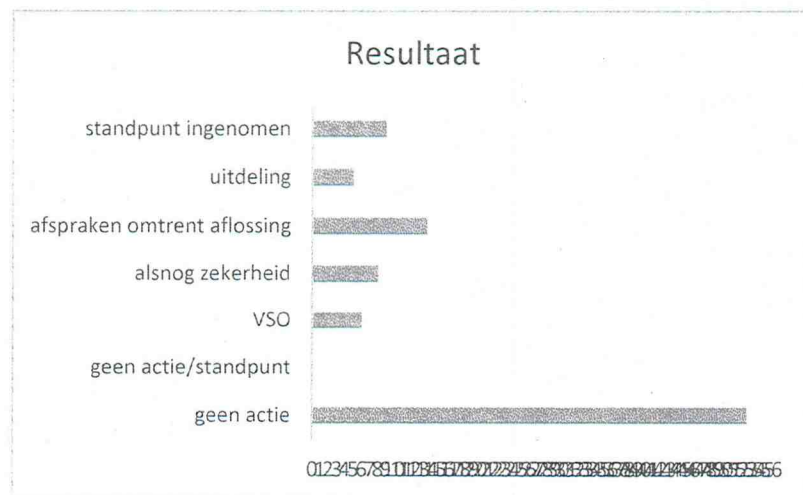
IN BEHANDELING

Status

Voornemen

AFGEDAAN

igen woning
igen woning/overig
verig

--

1

Bijlage 2	IN BEHANDELING	AFGEDAAN	LENING(EN)	€	239.301.290
BEHANDELAAR	STATUS	RESULTAAT	T.B.V.	stand ultimo 2015	
10, 2e	vragenbrief			€	67 AWR
	wacht op antwoord			€	
	antwoord in behandeling			€	
				€	
	antwoord in behandeling			€	
				€	
	wacht op antwoord			€	
	vragenbrief			€	
	wacht op antwoord			€	
	wacht op antwoord			€	
	vragenbrief			€	
				€	
	vragenbrief		eigen woning/overig	€	
	antwoord in behandeling			€	
	vragenbrief			€	
				€	
	vragenbrief		eigen woning/overig	€	
				€	
	n overleg			€	
				€	
	antwoord in behandeling			€	
		standpunt ingenomen	eigen woning/overig	€	
	vragenbrief			€	
				€	
		standpunt ingenomen	eigen woning/overig	€	
	wacht op antwoord			€	
	antwoord in behandeling			€	
	vragenbrief			€	
	antwoord in behandeling			€	

10, 2e	in overleg			€	67 AWR
	vragenbrief			€	
	vragenbrief			€	
		standpunt ingenomen	eigen woning/overig	€	
	vragenbrief			€	
	vragenbrief			€	
	antwoord in behandeling			€	
		afspraken omtrent aflos	eigen woning/overig	€	
	vragenbrief			€	
	vragenbrief			€	
				€	
				€	
	vragenbrief			€	
		uitdeling	eigen woning/overig	€	
	vragenbrief			€	
	vragenbrief		eigen woning/overig	€	
	vragenbrief			€	
				€	
		afspraken omtrent aflos	eigen woning/overig	€	
		afspraken omtrent aflos	eigen woning/overig	€	
	vragenbrief			€	
		standpunt ingenomen	eigen woning/overig	€	
	vragenbrief			€	
	wacht op antwoord			€	
				€	
		afspraken omtrent aflos	eigen woning	€	
	vragenbrief			€	
	vragenbrief			€	

10, 2e	vragenbrief			€	67 AWR
		afspraken omtrent aflos	eigen woning/overig	€	
	vragenbrief			€	
	vragenbrief			€	
		afspraken omtrent aflos	eigen woning/overig	€	
				€	
	vragenbrief			€	
	wacht op antwoord			€	
	in overleg			€	
	vragenbrief			€	
	vragenbrief			€	
	vragenbrief		eigen woning/overig	€	
				€	
	vragenbrief			€	
				€	
	antwoord in behandeling			€	
				€	
				€	
	vragenbrief			€	
	wacht op antwoord			€	
				€	
	wacht op antwoord			€	
		standpunt ingenomen	eigen woning	€	
	vragenbrief			€	
				€	
				€	
		afspraken omtrent aflos	eigen woning/overig	€	
	vragenbrief			€	
	vragenbrief			€	
	vragenbrief		eigen woning/overig	€	
	vragenbrief			€	

10, 2e	vragenbrief			€	67 AWR
				€	
	wacht op antwoord			€	
	vragenbrief			€	
	antwoord in behandeling			€	
				€	
	vragenbrief		eigen woning/overig	€	
				€	
				€	
	antwoord in behandeling			€	
				€	
	vragenbrief			€	
		standpunt ingenomen	overig	€	
		standpunt ingenomen		€	
	antwoord in behandeling		eigen woning/overig	€	
	wacht op antwoord			€	
	vragenbrief			€	
	vragenbrief			€	
	vragenbrief			€	
		uitdeling	overig	€	
		standpunt ingenomen	overig	€	
		standpunt ingenomen	eigen woning/overig	€	
	wacht op antwoord			€	
	vragenbrief			€	
	antwoord in behandeling			€	
				€	
	vragenbrief			€	
	vragenbrief			€	
	vragenbrief			€	

10, 2e	agenbrief agenbrief ntwoord in behandeling agenbrief			€ € € € €	67 AWR
	acht op antwoord	standpunt ingenomen	eigen woning/overig	€ €	
		uitdeling	eigen woning	€	

OPMERKINGEN

in overleg VACO/VTA

niks aan doen vso door 10, 2e

lening als onzakelijk aangemerkt

67 AWR dividend uitgekeerd 2017, pensioen afgekocht. Voor restant is voldoende dekking

Voldoende onderpand waar hypotheek op is gevestigd.

In de jaarrekening 2015 is door de vorige accountant ten onrechte een lening directie opgenomen van 67 AWR Dit betreft een spaarrekening met een saldo ultimo 2015 van € 67 AWR waarvan de geldmiddelen afkomstig zijn. De rekening – courant directie, ultimo 2015 in onlangs middels dividenduitkering afgelost.

10, 2e is bij IB 2016 bezig met afspraken maken

ook 2016

In 2016 door dividenduitkering afgelost

afkoop pensioen en verkoop eigen woning
inmiddels alles afgelost

E.W. door hypotheek gedekt, overig relatief gering, bij IB regeling al aangekaart. Geen correctie

aflossing 30 jaar

lening woning box 3 wordt afgelost, lening ⁶⁷_A is dekkend en wordt vanaf 2016 op afgelost

^{10, 2g}. Hij heeft de aangifte in controle gegeven bij ^{10, 2e}

In 2017 wordt pensioen afgekocht waarmee schuld digra wordt afgelost. Behandelvoornemens

⁶⁷_{AWR} dividend in 2018

67 AWR

Eea is uitgezocht bij regeling 2014 ib vpb. 2015 ib zou worden aangehouden.

11, 1

De B.V. wordt geliquideerd en de gehele winstreserve wordt als uitdeling verantwoord ter aflossing van de rekening courant

/ geen belang gezien m.n. vermogenspositie aandeelhouder / besproken met vta

10, 2e

25-10-2017

geen aflossing, er zou voldoende vermogen zijn

/ geen belang gezien m.n. vermogenspositie aandeelhouder / besproken met vta 10, 2e
25-10-2017

Er is in 2017 een dividenduitkering gedaan van 67 AWR waarmee schuld is afgelost..